

NOVEMBER 2019
NUMMER 4

SIGNATUR

INSPI

s. 27-42 /

s. 22 /

**STATUS PÅ
FORVENTINGSKLØFTEN**

Bent Warming-Rasmussen og
Kim Klarskov Jeppesen fortæller.

s. 44 /

HVERDAGENS UDFORDRINGER

Tre revisorer beretter om
revisionsbranchens udfordringer
ultimo 2019.

s. 48 /

**MED HJERTEBLOD
NÅR MAN LANGT**

Mød de to ejerpartnere bag
Talmennesker i Nørresundby

Styrket indsats fra revisorerne og bedre kontrol

*Mød erhvervsminister Simon
Kollerup (S) i et helt nyt interview
om kontrolpakken og hans
overvejelser om revisorerne
rolle i at genoprette tilliden til
dansk erhvervsliv.*

s. 12 /

DANSKE
REVISORER
FSR*

Sæt dig i førersædet til fremtiden

Bliv kontaktet af
A-teamet

Brug digitale værktøjer til at
automatisere og effektivisere
dit revisionsarbejde

e-conomic er en del af Visma, der er en af Europas førende softwarevirksomheder. Med skræddersyede, digitale løsninger, hjælper Visma hver dag små og store virksomheder med at skabe en effektiv og succesfuld forretning. Det er det, vi brænder for.
www.e-conomic.dk

INDHOLD

s. 16 /

EN ANDERLEDES VIRKSOMHED

Roskilde Festival er andet end musik og fest. Ny artikelserie om særlige virksomheder med særlige årsrapporter.

s. 48 /

MED HJERTEBLOD NÅR MAN LANGT

Hos Talmennesker i Nørresundby spiller den menneskelige dimension en afgørende rolle i jagten på succes.

s. 50 /

DET RUNDE PORTRÆT

Tidligere bestyrelsesmedlem i FRR og FSR, Richardt Biger Andersen fylder 70 år i februar 2020.

s. 04 /

Leder

Klima og miljø rykker op på den politiske dagsorden og ind i regnskaber.

s. 06 /

Faglig hotline

Læs om aktuelle spørgsmål og svar fra FSR – danske revisors faglige hotline.

s. 08 /

Medlemsnyt

Læs om tre nye medlemsfordele som led i foreningens SMV-indsats.

s. 12 /

Bedre kontrol og brug af revisorerne

Interview med den nye erhvervsminister om det politiske arbejde.

s. 16 /

Roskilde Festivalen – en anderledes virksomhed

Ny artikelserie om særlige virksomheder med særlige årsrapporter.

s. 18 /

Samfundsansvar i bestyrelseslokalerne

Debat om bestyrelses arbejde med samfundsansvar på årets CSR-konference.

s. 20 /

En virksomhed skal have et overordnet formål

HR-chef i Unilever holdt oplæg på årets CSR-konference.

s. 22 /

Status på forventningskløften

Bent Warming-Ramussen og Kim Klarskov Jeppesen fortæller.

s. 26 /

På sporet af kvalitet i revisorbranchen

Mød to tidligere studerende på foreningens revisorelevuddannelse.

s. 28 /

INSPI

Nye regler for reelle ejere.

s. 32 /

INSPI

Nye kvalitetssikringsstandarder i exposure draft fra IAASB.

s. 36 /

INSPI

ISO 27701 – Introduktion og praktisk anvendelse.

s. 44 /

Hverdagens udfordringer

Tre revisorer beretter om udfordringerne fra revisionsbranchen ultimo 2019.

s. 46 /

Nyt valgfag i dataanalyse

De studerende på Aarhus Universitet og SDU kan nu lære om dataanalyse og it i revision.

s. 48 /

Med hjerteblod og en klar vision når man langt

Mød de to ejerpartnere bag Talmennesker i Nørresundby.

s. 51 /

Skab professionelle relationer og styrk din forretning på LinkedIn

Guide til at få mere ud af LinkedIn.

s. 54 /

Mærkedage

Fødselsdage, jubilæer og nyheder.

s. 56 /

Det Runde Portræt

Richardt Biger Andersen fylder 70 år i februar 2020.

VED CHARLOTTE JEPSEN, ADM. DIREKTØR, FSR – danske revisorer

Klima og miljø rykker op på den politiske dagsorden og ind i virksomhedernes regnskaber

Efteråret er ved at gå på hæld, og de første indledende knæbøjninger til den kommende regnskabsæson er så småt begyndt rundt omkring. I de lidt større virksomheder er det eksempelvis nu tid at sikre, at forståelsen af virksomheden fortsat holder og at gennemføre tests af forretningsgange og kontroller.

I foreningen er efteråret højsæson for vores kurser og konferencer. Vi har haft årsmøde med tillid på dagsordenen. Vi har uddelt årsregnskabsprisen ved den årlige regnskabskonference sammen med DI. Og vi har med deltagelse af H.K.H. Kronprinsesse Mary uddelt årets CSR-priser til henholdsvis Grundfos og Mærsk.

Netop CSR-konferencen udgjorde i år rammen om vigtige og spændende debatter om virksomhedernes håndtering af klima og miljø, bestyrelsernes rolle i den forbindelse samt betydningen af god rapportering. Og det var netop i forhold til det sidste, at erhvervsminister Simon Kollerup som en af hovedtalerne havde en nyhed med til konferencen – og til revisorerne: Ministeren igangsætter et arbejde med henblik på at finde en form på CSR-rapporteringen, som skaber gennemsigtighed og sammenlignelighed i de oplysninger om deres samfundsansvar, som virksomhederne lægger frem. Det skal gøre det lettere for virksomhederne at arbejde mere fokuseret med samfundsansvar, og det skal gøre det lettere for investorer at finde de bæredygtige virksomheder.

Erhvervsministeren ønsker, at danske virksomheder skal være i front, når det gælder transparens om virksomhedernes samfundsansvar og bæredygtighed. Simon Kollerup uddyber det i et interview inde i magasinet, hvor han sætter streg under, at det en god idé med nøgletal, der kan belyse virksomhedernes energiforbrug og CO₂-udledning, og som kan stå side om side med de finansielle nøgletal i årsrapporterne.

Klima og miljø er således rykket højt op på den politiske dagsorden og ind i virksomhedernes årsregnskaber, og i FSR – danske revisorer følger vi naturligvis med.

I foreningen vil vi specifikt arbejde for standardiserede nøgletal – og særligt på klimaområdet. Vi vil sammen med vores medlemmer

bidrage til at løfte rapporteringen og vise, hvordan danske virksomheder – både store og små – understøtter politikernes klima- og miljømålsætninger.

Vores første skridt har været at tage fat i de såkaldte ESG-nøgletal. Det vil sige nøgletal for virksomhedens miljøaftryk, nøgletal for sociale forhold på virksomheden og nøgletal for virksomhedens governance. De tæller blandt andet CO₂-udledning, sygefravær og antallet af kvinder i bestyrelsen. Vi har sammen med NASDAQ Copenhagen og Finansforeningen udgivet en guide med 15 standardiserede ESG-nøgletal. Nøgletal som enhver virksomhed bør overveje at tage med i sin årsrapport for at være på omgangshøjde med markedets forventninger.

Interessen har været overvældende, især øst for Storebælt, hvor der har været afholdt flere arrangementer og alle med ventelister til at deltage. Det viser, at virksomhederne og deres rådgivere er opmærksomme på vigtigheden af at kunne levere transparent og troværdig information om andet end de finansielle forhold. Og det er ikke kun blandt de store virksomheder. Også i SMV-segmentet er der stigende fokus på at kunne rapportere om andet end hard core finansielle nøgletal. I foreningen har vi derfor i anledning af 25-års jubilæet for CSR-prisen udnævnt og anerkendt seks SMV'ere for deres CSR-rapport.

Grøn vækst er det nye sort, og revisorerne spiller en vigtig rolle i forhold til at hjælpe virksomhederne på vej – både med risikoanalyser, rapportering og rådgivning.

God læselyst.

Charlotte Jepsen
Adm. direktør

Hvordan påvirker TEKNOLOGI og INNOVATION din hverdag som revisor?

Den 15. og 16. januar sætter vi fokus på "Den effektive og værdiskabende revisionsforretning"

På SMV-Forum*2020, sætter vi fokus på din hverdag som revisor. Vi ser på, hvordan du kan udnytte ny teknologi og digitale løsninger til at effektivisere din forretning, og hvordan du med små skridt kan tage de nye digitale løsninger ind i forretningen.

Med mere end 20 indlæg fra eksperter, der arbejder i og udenfor revisorbranchen, er der mange relevante emner at vælge mellem.

Du kan bl.a. høre om:

- Kontorrobotter er for alle – store som små – en case fra revisorbranchen
- Oplev live-hacking – og få en indkøring i cybersikkerhed
- Data som forretningsdriver - i medgang og modgang
- Værdien af at anvende analyser og stikprøver i dit arbejde
- Anti-hvidvask
- Udvid din værktøjskasse - Revisors Rådgivningshjul og samarbejdspartnere
- FSR RevisorNetværk

SMV-Forum*2020 holdes den 15.-16. januar 2020 på Hotel LEGOLAND i Billund.

Som deltager på SMV-Forum*2020 får du faglig viden og inspiration til din hverdag. Der er også rig mulighed for at netværke med andre i branchen og få et par hyggelige og inspirerende dage med dine kollegaer fra kontoret. Er I flere fra virksomheden, der tilmelder jeg sammen giver vi 10 - 20% rabat.

Tilmeld dig på event.fsr.dk/smvforum2020

 / FAGLIG HOTLINE

VED JAN BRØDSGAARD & LOUISE NELLEMANN FSR – danske revisorer

Afskrivning på goodwill

Et selskab har i regnskabsåret forøget sin ejerandel fra 20 procent til 40 procent i en associeret virksomhed. Ved erhvervelsen betalte selskabet en merpris (goodwill) ud over værdien af den associerede virksomheds aktiver og forpligtelser. Hvordan behandles denne goodwill i årsregnskabet, når regnskabspraksis er indre værdis metode?

Den erhvervede goodwill skal indregnes i balancen og afskrives over den forventede brugstid. I balancen indregnes goodwill sammen med kapitalandelene i den associerede virksomhed. I selskabets årsregnskab klassificeres goodwill således ikke som et selvstændigt immaterielt aktiv.

Den årlige afskrivning på goodwill indregnes i resultatopgørelsen under posten: "Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder". Posten i resultatopgørelsen indeholder således ejervirksomhedens andel af den associerede virksomheds resultat efter skat reduceret med årets afskrivning på goodwill. I takt med årets afskrivninger reduceres værdien af kapitalandele i balancen tilsvarende.

Afskrivningsperioden på goodwill skal altid oplyses og begrundes uanset afskrivningsperiodens længde. I erhvervsåret skal virksomheden i en note oplyse om den indregnede værdi af goodwill. •

Revisors erklæring ved omregistrering af IVS

Jeg skal afgive en erklæring om, at kapitalen er til stede i forbindelse med, at et IVS skal omregistreres til ApS med 40.000 kroner i selskabskapital. Hvilken type erklæring skal jeg anvende, og hvad menes der i denne forbindelse med, at "kapitalen er til stede"?

En erklæring om, at "kapitalen er til stede", er en erklæring om, at selskabets egenkapital mindst udgør den nominelle selskabskapital i det nye ApS, i dette tilfælde 40.000 kroner. Erklæringen skal være med høj grad af sikkerhed, og REVU anbefaler en erklæring i henhold til ISAE 3000.

I de særlige tilfælde, hvor selskabets egenkapital indeholder reserver, som ikke kan overføres til selskabskapitalen i forbindelse med omregistreringen, skal der ses bort fra disse reserver, når revisor erklærer sig om kapitalens tilstedeværelse.

Lovens krav til eksisterende IVS'er, herunder kravet om omregistrering, fremgår af lov nr. 445 af 13. april 2019. Denne lov er nu indarbejdet i lovbekendtgørelser om henholdsvis årsregnskabsloven og selskabsloven. •

Berigtigelse af årsrapporten

Vi er tiltrådt som revisorer efter balancedagen, og vi har derfor taget forbehold for tilstedeværelsen af varelageret i revisionspåtegningen. Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol har i forbindelse med kontrol af den pågældende virksomhed konkluderet, at regnskabet ikke anses for revideret og anmodet om, at et nyt og revideret årsregnskab indsendes. Alternativt at revisor på mail bekræfter, at dette er en umulighed. Skal denne bekræftelse udfærdiges som en erklæring, eller er det tilstrækkeligt blot at sende en mail?

Du kan efter vores opfattelse "nøjes" med en e-mail.

For at der kan være tale om en "erklæring", skal der være en ansvarlig part, som har tilvejebragt de oplysninger, som revisor efterfølgende erklærer sig om. Selskabets ledelse kan i sagens natur ikke udtale sig om, hvorvidt årsregnskabet er reviderbart, og dermed kan ledelsen heller ikke være ansvarlig part. I dette tilfælde er der altså i sin enkelhed tale om, at revisor over for en myndighed udtrykker sin vurdering af, om det er muligt at revidere regnskabet eller ej, og dette skal ikke opfattes eller formuleres som en erklæring. •

Rapportering om ulovlige lån

Vi har en assistancekunde, hvor der i årets løb har været et ulovligt lån, der er bragt til ophør inden balancedagen. Der var ikke tale om et lån til selskabets ledelse, og dermed er der ikke krav om noteoplysninger efter årsregnskabslovens § 73. Som følge af omstændighederne fremgår det ulovlige lån altså hverken af årsregnskabet eller af revisors erklæring. Kan det virkelig passe?

Det korte svar er: Ja. Revisor skal blot afgive en erklæring om, at regnskabet er opstillet i henhold til lovgivningen. Reglerne om rapportering om ledelsesansvar med videre gælder kun ved revision og udvidet gennemgang.

Hvis I som følge af de konkrete forhold ikke kan eller vil afgive erklæringen, er alternativet at fratræde, eller hvis det er muligt, at "opgradere" erklæringen til revision eller udvidet gennemgang for at få mulighed for at rapportere om ledelsesansvar med videre, men det kræver naturligvis kundens samtykke.

Det følger af de etiske principper, at revisor (selvfølgelig) ikke må medvirke til ulovligheder eller acceptere en kunde, der bevidst overtræder eller omgår loven og forsøger at sløre det. Hvis det er tilfældet, bør I straks fratræde og overveje at rapportere til SØIK i henhold til hvidvaskloven. •

Der er mange grunde til, at vi i dag passer opsparinger for mere end 80 mia. kr. på vegne af vores kunder

Her er tre af dem:

- Vi blev stiftet i 1986 og har siden specialiseret os i langsigtede opsparinger. I dag kan vi fremvise nogle af **BRANCHENS BEDSTE AFKAST** (efter alle omkostninger) og endda til en lavere risiko for store tab. Det gælder, uanset om risikoen er lav, middel eller høj.
- Vi har en omkostningsstruktur, som sikrer, at **VI DELER DIN INTERESSE** i at skabe så højt et risikojusteret afkast som muligt. Vi arbejder blandt andet med resultathonorar, og det sikrer, at vi altid har fokus på at skabe det bedste investeringsresultat inden for de mulige risikorammer.
- Vi er **UAFHÆNGIGE AF BANKINTERESSER**. Det har vi altid været, og det betyder, at du kan være kunde hos os, uanset hvor stor en opsparing du har, og hvilken bank du er kunde i.

Læs mere på formuepleje.dk, hvor du også kan bestille en intro-pakke eller tilmelde dig et uforpligtende intromøde, som vi løbende afholder i hele landet. Du er også velkommen til at kontakte en rådgiver på 87 46 49 00.

SMV-indsatsen: Tre nye medlemsfordele

Tekst/ **Sara Sayk**, *chefkonsulent*
FSR – danske revisorer

Fokus på dine kunders løbende økonomiske udvikling med CrediWire

Hvis du som godkendt revisor vil fortsætte med at være virksomhedernes foretrukne rådgiver, kan det være en god idé at give løbende rådgivning til din kunde om kundens økonomiske udvikling baseret på kundens bogholderi – forudsat at din kunde selvfølgelig har et opdateret og retvisende bogholderi. Her kan CrediWires værktøj effektivisere din rådgivning.

Du kan sende en rapport med de ønskede nøgletal med videre til din kunde via e-mail. Del også rapporterne med din kundes bank, hvis de kræver en løbende afrapportering, eller hvis der på anden måde er behov for en afrapportering af din kundes økonomi.

CrediWires værktøj trækker data direkte fra din kundes bogholderi og giver dig mulighed for med få klik at opstille relevante nøgletal, vise den økonomiske udvikling over tid og eksempelvis benchmarke til den øvrige branche, samtidig med at du knytter kommentarer til data i rapporten.

CrediWires værktøj benyttes allerede af nogle banker og andre formidlere af finansiering, så de i princippet kan trække data fra dine kunders økonomistyringssystemer uden din medvirken. Det kan endog være meget uhensigtsmæssigt, hvis data ikke er opdateret, eller bogholderiet er fyldt med fejl.

Her er det relevant, at du husker kunden og kundens interesser på den værdi, du som godkendt revisor kan tilføre. Det kan blandt andet være ved at udarbejde et økonomisk overblik med CrediWires

rapportværktøjer og tale med din kunde om dens udvikling, og om der er områder, der skal arbejdes med.

Ny medlemsfordel giver rabat på abonnement samt rapporter for medlemsvirksomheder hos FSR – danske revisorer.

www.fsr.dk/crediwire

Effektivitet i revisionsopgaven med Lasso X

Lasso laver markedsdataprodukter baseret på offentlige data og har branchespecifikke produkter til revisorbranchen, der gør det muligt at bruge data til at spare tid og effektivisere arbejdet.

Du kan bruge Lasso X til at effektivisere din revisionsforretning. Med 'Lasso for Revision' kan du indsamle de oplysninger, du som revisor er forpligtet til at indhente som dokumentation til revisionsbeviset fra CVR, ejerregistret og Domstolens Tinglysning (personbogen, bilbogen, andelsboligbogen og tingbogen over fast ejendom). Du kan med ét klik indhente og samle disse data direkte fra kilden på en eller flere af dine kunder, og de indhentede data vises i Lasso X-løsningen og kan gemmes i en tidsstempelt pdf-fil.

Udover den specifikke revisionsløsning kan du også benytte Lasso X til at få indsigt i relevante data om virksomheder og personer i dansk erhvervsliv. Du kan se regnskaber, ejerdiagrammer, reelle ejere og læse nyheder om virksomheder. Du kan eksempelvis oprette din egen overvågning af dine kunder og blive notificeret, hvis der sker ændringer i eksempelvis CVR.

Ny medlemsfordel giver rabat på abonnement for medlemsvirksomheder hos FSR – danske revisorer.

www.fsr.dk/lassox

*FSR – danske revisorer*s strategi for 2019-2021 indeholder en særlig indsats i forhold til de mange medlemsvirksomheder, som betjener SMV-segmentet. I foreningen arbejder vi hele tiden på at være relevante og understøtte medlemmernes forretning. Derfor er ét af målene for indsatsen at indgå eksterne partnerskaber, som tilbyder værktøjer og ydelser, der understøtter revisorerne, der betjener SMV-segmentet, når de skal rådgive kunder, eller som kan understøtte "Den effektive revisionsforretning". Siden seneste udgivelse af SIGNATUR i september har foreningen indgået tre nye samarbejdsaftaler med henholdsvis CrediWire ApS, Lasso X A/S og Lexoforms ApS.

Bliv GDPR-rådgiver med Lexoforms

Lexoforms udbyder en GDPR-løsning – et online persondataværktøj – med relevante dokumenter og skabeloner inkluderet. Løsningen er rettet mod eksempelvis medarbejderne, således at det er muligt at overholde compliance-reglerne inden for persondataforordningen.

Du kan anvende værktøjet til at overholde GDPR-reglerne i din egen revisionsvirksomhed, eller du kan anvende en rådgiverudgave af værktøjet, så du kan blive GDPR-rådgiver hos dine kunder.

Lexoforms GDPR-løsning indeholder et kortlægningsværktøj, der giver et overblik over virksomhedens systemer og persondata, dynamiske dokumenter, der muliggør automatisk dannelse af nødvendige dokumenter og aftaler baseret på dine input, et brugervenligt dashboard, der giver et fuldt overblik, og hvor processen kan følges nøje, samt mulighed for at sende aftaler til digital underskrift direkte fra platformen.

Lexoforms vil gennem træning, løbende opdateringer, support samt rådgivning sikre, at du som GDPR-rådgiver bliver klædt på til at møde potentielle GDPR-kunder på en professionel måde.

Ny medlemsfordel giver rabat på abonnement, rådgiverkurser, support med videre.

www.fsr.dk/lexoforms

Se alle medlemsfordelene hos FSR – danske revisorer for medlemsvirksomhederne på www.fsr.dk/fordele

MEDLEMSVIRKSOMHEDER

Medlemsvirksomheder; en statsautoriseret revisionsvirksomhed, en registreret revisionsvirksomhed eller en godkendt revisionsvirksomhed, som er medlem af FSR – danske revisorer, kan opnå medlemsfordelene til sig selv og sine kunder.

MANGLER DU ET VÆRKTØJ?

FSR – danske revisorer arbejder i regi af SMV-indsatsen hele tiden på at få aftaler med relevante udbydere af værktøjer med videre, der gør din forretning mere effektiv eller forbedrer dine rådgivningsmuligheder. Har du et godt forslag til udbyder af et værktøj, som vi skal se nærmere på, er du meget velkommen til at kontakte chefkonsulent Sara Sayk på ssa@fsr.dk eller tlf. 41933129.

FÅ DIREKTE INDFLYDELSE PÅ SMV-INDSATSEN

Tilmeld dig FSR RevisorNetværk og få direkte indflydelse på arbejdet i SMV-indsatsen. Læs mere på www.fsr.dk/netvaerk eller kontakt SMV-konsulent Martin Høgh på mho@fsr.dk eller tlf. 28 89 07 60. Næste møde i netværket afholdes i februar 2020.

SMV-VIRKSOMHEDER BLIVER MERE DIGITALE

Tekst/ **Agnethe Larsen**, analytiker, FSR - danske revisorer

Ni ud af 10 danske SMV-virksomheder anvender digitale løsninger og nye teknologier, der understøtter virksomheden, viser en ny spørgeskemaundersøgelse udført af Epinion på vegne af FSR – danske revisorer. Og seks ud af 10 SMV-virksomheder forventer at bruge yderligere penge og ressourcer på digitale løsninger og teknologi inden for de næste tre år.

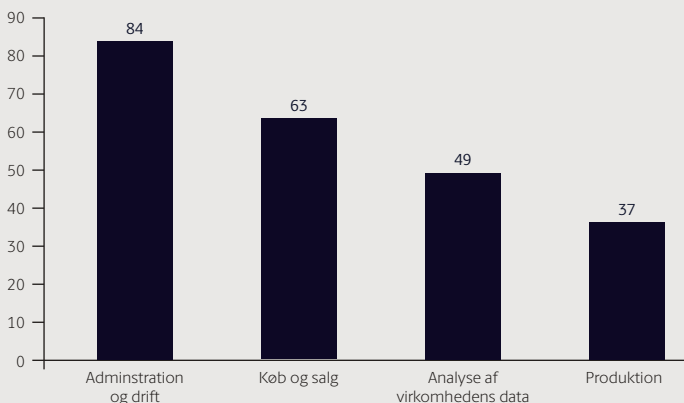
SMV-virksomhederne har altså i den grad fået øjnene op for gevinsten og nødvendigheden af den digitale omstilling. Det er dog ikke en let omstilling, og af samme grund forventer 75 procent af SMV-virksomhederne, at de får behov for rådgivning om anvendelsen af de digitale løsninger og nye teknologier.

På SMV Forum i januar 2020 er temaet: "Den effektive og værdiskabende revisionsforretning", hvor fokus er på teknologi, innovation og kundedialog. Her kan du blive klogere på SMV-revisorens udfordringer og få inspiration til, hvordan revisor i en mere foranderlig verden forbliver relevant og værdiskabende for kunden.

Økonomi og regnskabssystemer vinder frem

Det er især digitale løsninger og teknologier, der understøtter virksomhedens administration og drift, som virksomhederne anvender. Hele 84 procent af virksomhederne understøttes af digitale løsninger

Benytter din virksomhed digitale løsninger og nye teknologier, som understøtter?:

Anm: Opgørelsen indeholder danske SMV-anparts- og aktieselskaber (resultater er vægtet). n=801
Kilde: SMV'ers fremtidige rådgivningsbehov (Epinion på vegne af FSR – danske revisorer, september 2019)

til administration og drift, hvor virksomhederne især anvender økonomi- og regnskabssystemer. Men også systemer til understøttelse af køb og salg samt analyse af virksomhedens data er på vej frem eksempelvis til at sende og modtage fakturaer og analysere regnskabsdata for at optimere driften, likviditet og performance i virksomheden.

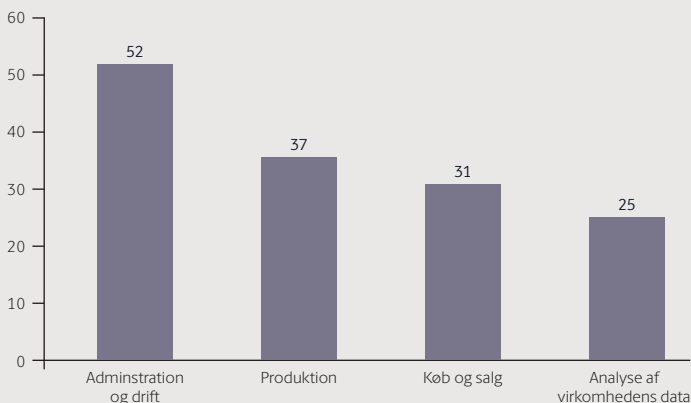
Lidt langsommere går det med at anvende systemer til at automatisere produktionen. Nyere teknologier som industrirobotter eller maskiner til automatisering af produktionen samt internetforbundne sensorer er nyere teknologier, som kun lidt over en tredjedel af danske SMV-virksomheder anvender til at understøtte virksomheden.

63 procent af SMV-virksomhederne forventer også at bruge flere penge og ressourcer på digitale løsninger og teknologi inden for de næste tre år. Det er igen især til understøttelse af administration og drift, hvor lidt over halvdelen af virksomhederne forventer at bruge flere ressourcer. Mellem 25-37 procent af SMV-virksomhederne forventer at bruge flere ressourcer på teknologi, der understøtter produktion, køb og salg samt analyse. Det er blandt andet CRM-systemer, industrirobotter, sensorer i produktionen, analyse af virksomhedens data og digital marketing og markedsføring, der vil blive brugt flere ressourcer på.

37 procent af virksomhederne forventer ikke at bruge flere ressourcer eller penge på ny teknologi, end de gør i dag.

Læs mere og tilmeld dig til SMV Forum 2020 på www.event.fsr.dk •

Forventer du, at din virksomhed vil bruge flere penge og/eller ressourcer på digitale løsninger og nye teknologier inden for de næste tre år til understøttelse af virksomhedens?:

Anm: Opgørelsen indeholder danske SMV-anparts- og aktieselskaber (resultater er vægtet). n=801
Kilde: SMV'ers fremtidige rådgivningsbehov (Epinion på vegne af FSR – danske revisorer, september 2019)

Markant profil indenfor skatteretten runder et skarpt hjørne

TVC Advokatfirma ønsker stort tillykke til bestyrelsesformand og leder af den samlede skatteafdeling i firmaet, Torben Bagge, der kunne fejre sin 50-års fødselsdag den 26. oktober.

Torben kunne i december 2017 fejre 25-års jubilæum i TVC Advokatfirma, der blev grundlagt i 1988. Torben indtrådte som indehaver tilbage i 2001, og siden da har advokatfirmaets skatteafdeling generelt oplevet en meget positiv udvikling. I dag har vi den største skatteafdeling i advokatbranchen, når der ses bort fra Kammeradvokaten, der repræsenterer Skatteforvaltningen og Skatteministeriet.

Den positive udvikling har i særdeleshed også præget 2019, hvor vi blandt andet har kunne byde ni nye specialiserede jurister velkommen i skatteafdelingen. I dag består skatteafdelingen af i alt 24 jurister, som på hver deres område er højt specialiseret. Vi har derfor i dag alle nødvendige forudsætninger for at kunne tilbyde højt specialiseret bistand inden for alle skatte- og afgiftsmæssige områder. Dette uanset om det omhandler rådgivning eller førelser af sager.

Vi giver fortsat gerne en uforpligtende vurdering af, hvordan man bedst muligt løser en skatte- eller afgiftsmæssig problemstilling – og det koster ikke noget at kontakte os.

KONTAKT

TELEFON: +45 70 11 08 00
E-MAIL: TVC@TVC.DK

VORES KONTORER

AARHUS
Søren Frichs Vej 42A
8230 Åbyhøj

KØBENHAVN
Nimbusparken 24, 2. sal
2000 Frederiksberg

ROSkilde
Københavnsvej 69, 1. sal
4000 Roskilde

Styrket indsats fra revisorerne og bedre kontrol

Magasinet SIGNATUR har stillet den nye erhvervsminister, Simon Kollerup (S) en række skarpe spørgsmål om det politiske arbejde.

Her fortæller ministeren blandt andet, at der ikke er tvivl om, at revisorerne kan spille en vigtig rolle i indsatsen mod økonomisk kriminalitet og skatteunddragelse, og at han derfor er villig til at se på, om revisorerne skal spille en større rolle i virksomhederne end i dag.

Tekst/ **Julie Gjøtterup Andersen**,
redaktionsassistent, FSR – danske revisorer
Foto/ **Keld Navntoft**

FSR – danske revisorer har i september 2019 offentliggjort en tillidsanalyse blandt befolkningen og virksomhederne. Analysen viser, at tilliden generelt er vigende – ikke mindst befolkningens tillid til erhvervslivet. Hvad tænker du om den udvikling?

Når man tænker på de skandaler, vi har set i de seneste år, hvor der er blevet svindlet for milliarder i udbytteskat, og hvor banker har medvirket til skattely og hvidvask, så er jeg desværre ikke overrasket over konklusionerne i analysen.

Det danske samfund bygger på en høj grad af tillid. Vi kalder det også samfundskontrakten. Altså at virksomhederne ikke bare skal overholde de nedskrevne regler, men også et moralsk regelsæt, hvor vi alle sammen skal opføre os ordentligt over for hinanden. Det er noget, som er utroligt vigtigt for mig, og jeg kan garantere, at jeg som minister sammen med hele mit ministerium tager vores del af ansvaret for at genoprette tilliden.

Af den samme tillidsanalyse fremgår det, at otte ud af 10 danskere er enige eller meget enige i, at der bør være mere kontrol med virksomhedernes regnskaber, og faktisk mener hver anden virksomhed det samme. Hvordan ser du Erhvervsministeriets rolle og erhvervslovgivningens betydning for at skabe mere retvisende informationer fra virksomhederne?

Jeg tror desværre, at det er rigtigt, at vi har brug for mere kontrol. Især set i lyset af de seneste års sager om blandt andet systematisk momssvindel og skuffeselskaber gemt bag stråmænd. Den slags økonomisk kriminalitet skal vi sætte hårdt ind over for. Det er også derfor, vi har lavet en kontrolpakke, der giver Erhvervsstyrelsen flere muskler til blandt andet at gribe ind over for brug af stråmænd og falske adresser og til at bekæmpe hvidvask i ikke-finansielle virksomheder.

Men samtidig skal man huske, at langt de fleste virksomheder sådan set gerne vil overholde loven og opføre sig ordentligt. Så ligesom vi skal slå hårdt ned på dem, der bryder reglerne, så skal vi også hjælpe dem, der bare gerne vil gøre, som de skal.

Tag for eksempel årsregnskabsloven. Den er fra 2001, men den er blevet ændret over 30 gange siden. Hvis man er en mindre virksomhed, der ikke har en stor regnskabsafdeling eller en håndfuld jurister, så er det da forvirrende. Heldigvis er vi i gang med et eftersyn af loven, hvor vi blandt andet vil se på, om vi ikke kan forenkle reglerne for de mindste virksomheder.

Kan du sætte et par ord på de ekstra midler (kontrolpakke), der nu sættes af til mere sel-skabs- og regnskabskontrol?

Kontrolpakken indeholder rigtig mange initiativer. Blandt andet vil vi give Erhvervsstyrelsen bedre mulighed for at gribe ind over for brug af stråmænd, svindel med identiteter og falske adresser, så det bliver sværere for svindlere at skjule sig.

Erhvervsstyrelsen får også mulighed for at sende en virksomhed til tvangsopløsning, hvis den ikke kan vise dokumentation i sager, hvor der er mistanke om ulovlige kapitalejrlån.

Kontrolpakken skal blandt andet være med til at styrke den digitale kontrol, som Erhvervsstyrelsen allerede er i færd med at rulle

ud. Kan du sætte et par ord på den digitale indsats, herunder hvilken rolle informationerne og erklæringerne i de reviderede regnskaber spiller i forhold til indsatsen? Og hvilke andre tiltag rummer pakken?

For nogle år siden indførte Danmark som et af de første lande i verden digitale regnskaber. Derfor er det også et vigtigt element i kontrolpakken, at så meget som muligt af Erhvervsstyrelsens kontrol skal være databaseret og digital. Det gælder både ved den tidlige kontrol i forbindelse med registrering af selskaber, ved indberetning af årsrapporten og ved den efterfølgende kontrol.

Med kontrolpakken bliver der mulighed for at samkøre data, så Erhvervsstyrelsen kan kontrollere årsrapporter på baggrund af for eksempel en mistænkelig udvikling i nøgletal. Det kan være, hvor regnskabsoplysningerne sammenholdes med eksempelvis skatteoplysninger.

Der er ingen tvivl om, at revisorerne spiller en væsentlig rolle her. For eksempel vil man kunne søge årsrapporter frem, hvor revisor har oplyst, at der er ulovlige kapitalejrlån, og der derfor er grundlag for at indlede en kontrolsag. Det samme gælder årsrapporter, hvor revisor har taget et forbehold, og hvor der også i mange tilfælde rejses en sag.

Hvordan vil du undgå, at en øget kontrol med selskaberne belaster de mange lovlige virksomheder?

Der er naturligvis en balance mellem, at det på den ene side skal være nemt at drive virksomhed, og at vi på den anden side ikke vil acceptere svindel og misbrug. For mig drejer det sig om at skabe rammerne for et ansvarligt erhvervsliv.

Og så er vi tilbage til det med samfunds-kontrakten. Regeringen vil gerne stille gode erhvervsvilkår til rådighed, men så skal erhvervslivet også påtage sig nogle grundlæggende forpligtelser. Svigter det, skal vi gribe hurtigt og effektivt ind over for dem, der har brudt kontrakten.

Det er netop i det lys, man skal se kontrolpakken. Den pålægger ikke erhvervslivet nye byrder, men hjælper virksomhederne med til at overholde reglerne gennem en brugervenlig digital forhåndskontrol. Samtidig

Jeg tror ikke, at det bliver et let arbejde, men vi kaster os ud i det og er ambitiøse. Og jeg ser meget frem til at høre, hvilke idéer revisorer og andre, der arbejder med virksomhedernes CSR-rapporteringer, har til, hvordan rapporteringen kan gøres bedre.

Simon Kollerup
Erhvervsminister (S)

med at vi kan lave datadrevet kontrol, som fokuserer på alvorlige lovovertrædelser.

Ser du revisorbranchen varetage en rolle i at styrke tilliden til erhvervslivet? Og hvad er dit politiske take på at skærpe revisionspligten eller indføre krav om andre revisorerklæringer i forhold til de mindre virksomheder?

Hvis vi skal lykkes med at genoprette tilliden, så bliver det en fælles opgave. Vi har brug for, at revisorerne hjælper til og løfter deres samfundsansvar og samarbejder mere aktivt med myndighederne om at stoppe hvidvask. I den forbindelse er det meget naturligt, at revisorerne ligesom andre virksomheder med særlig tilladelse også bidrager til at dække udgifterne til hvidvaskkontrollen med branchen.

Der er ingen tvivl om, at revisorerne kan spille en vigtig rolle i indsatsen mod økonomisk kriminalitet og skatteunddragelse. Derfor er jeg også villig til at se på, om revisorerne skal spille en større rolle i virksomhederne. Men revisionspligt kan ikke stå alene. Blandt andet fordi der kan gå halvandet til to år, før et nyt selskabs første årsregnskab kommer.

Erhvervsstyrelsen har igangsat et eftersyn af årsregnskabsloven, som blandt andet skal være med til at skabe mere transparens, tillid og troværdighed om virksomhedernes regnskaber. Samfundsansvar og bæredygtighed indtænkes i stigende grad i virksomhedernes forretningsmodeller og dialog med omverdenen, og der ses ofte en klar sammenhæng i ikke-finansielle og finansielle oplysninger i virksomhedernes årsrapporter. Hvilke overvejelser gør du dig om at indtænke virksomhedernes samfundsansvar i deres årsrapporter, så der bliver skabt genomsigtighed om virksomhedernes indsats?

CSR-rapporterne skulle gerne give brugbar information til omverdenen. Men man må sige, at det altså nogle gange er lidt tvivlsomt, om det er tilfældet, fordi informationerne ikke er ensartede. Derfor har jeg startet en høring om, hvordan vi kan gøre CSR-rapporterne bedre. Jeg håber, at vi kan nå til et sted, hvor vi kan sammenligne virksomheder på eksempelvis deres samfundsansvar og CO2-udledning, ligesom vi kan på deres økonomiske nøgletal i dag.

Jeg tror ikke, at det bliver et let arbejde, men vi kaster os ud i det og er ambitiøse. Og jeg ser meget frem til at høre, hvilke idéer revisorer og andre, der arbejder med virksomhedernes CSR-rapporteringer, har til, hvordan rapporteringen kan gøres bedre.

Oveni den indsats, der allerede gøres, har regeringen fastlagt et reduktionsmål på 70 procent, som kræver en enorm indsats fra både den private og offentlige sektor, og som kræver, at man kan måle, veje og monitorere effekten af virksomhedernes og borgernes adfærd. At måle, veje og tilføre sikkerhed til informationer er revisorbranchens kerne- og spidskompetencer. Har du overvejelser om aktivt at inddrage branchen i det arbejde, som regeringen sætter i gang?

Det er oplagt, at revisorbranchen bliver inddraget i arbejdet med at skabe mere genomsigtighed i virksomhedernes klima- og miljøpåvirkning. Det skulle gerne være sådan, at investorer og forbrugere kan træffe oplyste valg om, hvor de lægger deres penge.

Jeg synes, det er en rigtig god idé med nye nøgletal, der kan belyse de store virksomheders CO2-udledninger, energiforbrug og så videre, og som kan stå side om side med de finansielle nøgletal i årsrapporterne. •

Udnyt de nye muligheder!

- Kombinér din nuværende CaseWare-løsning med CaseWare Cloud

Kombinér din nuværende CaseWare-løsning med CaseWare Cloud og få adgang til nye værktøjer og digitale løsninger.

Gå ind på caseware.dk/cloud og få meget mere viden om, hvordan du udnytter de nye muligheder i Clouden til at styrke din forretning.

Vil du vide mere om mulighederne for at udnytte CaseWare Cloud er du også velkommen til at kontakte os på salg@fsr.dk eller på telefon 7022 1350.

caseware.dk/cloud

CASEWARE.

Optimer jeres bilagshåndtering med edilion

Effektivitet

Fleksibilitet

Overblik

Vi har udviklet edilion for at gøre den daglige håndtering af kundernes regnskaber **nemmere** for revisorer og regnskabshuse. Via intuitive og enkle digitale løsninger **automatiserer** vi bilagshåndteringen:

- Indsamling og digitalisering af bogføringsbilag
- Automatisk aflæsning og kontering
- Godkendelse af den rette medarbejder
- Levering direkte i bogføringssystemets kasseklade - klar til bogføring
- Arbejd på tværs af dine kunder

... og det er stadig lige let og intuitivt for jeres kunder!

Skab **synlighed** omkring jeres **brand**

Få jeres **logo og farver** på portal og mobil

Se mere på edilion.com/fsr

Ring og få en snak eller prøv en demo
7199 6999 eller demo@edilion.com

ROSKILDE FESTIVALEN – EN ANDERLEDES VIRKSOMHED

Alle kender Roskilde Festivalen, som er en af verdens største, midlertidige byer med flere end 130.000 'indbyggere' i den uge, hvor festivalen står på. Derimod er det nok ganske få, som har sat sig ind i festivalens rapportering i årsrapporten og på hjemmesiden om blandt andet bæredygtighed, miljø, donationer og governance.

Tekst/ **Per Gunslev,**
statsautoriseret revisor

Roskilde Festival-gruppen består af den "vandrette" koncern: 'Foreningen Roskilde Festival' og 'Fonden Roskilde Festival' samt fondens dattervirksomhed: 'Roskilde Kulturservice A/S'. 'Foreningen Roskilde Festival' arrangerer Roskilde Festivalen, 'Fonden Roskilde Festival' sætter Roskilde Festival-gruppens kompetencer i spil året rundt, og 'Roskilde Kulturservice A/S' leverer personale til Roskilde Festival-gruppens projekter.

Foreningen er en almennyttig virksomhed, der beskriver, at *"bag alt, hvad vi foretager os, ligger vores overordnede formål om at støtte*

humanitært, andet velgørende, almennyttigt og kulturelt arbejde med særligt fokus på børn og unge."

Denne artikel handler alene om rapportering for Foreningen Roskilde Festivalen. Foreningen udarbejder frivilligt årsrapport i henhold til årsregnskabsloven, som offentliggøres på Roskilde Festival-gruppens fælles hjemmeside www.roskildefestivalgruppen.dk, hvor der gives oplysninger som supplement til årsrapporten. Det fremgår klart på hjemmesiden, hvilke oplysninger, der relaterer sig til Foreningen og hvilke, der relaterer sig til de øvrige virksomheder.

Efter at have gennemgået oplysninger på hjemmesiden, herunder i årsrapporten, sidder man tilbage med en opfattelse af, at der

er tale om en topprofessionel virksomhed, der, udover det primære formål om at arrangere en af verdens største festivaler år efter år, har taget stilling til, hvordan den ønsker at agere i takt med tiden.

Der er fastsat følgende fem strategiske initiativer, hvor fællesskab er nøgleordet:

1. Vi skaber socialt engagerede fællesskaber om de aktiviteter, vi udvikler og involverer os i.
2. Vi skærper Roskilde Festival som uafhængig og progressiv musik- og kulturfestival og styrker dens internationale position.
3. Vi engagerer os i bæredygtig udvikling og sætter et varigt aftryk på verdenen.
4. Vi er en platform for viden, eksperimenter og vækstlag og en åben organisering.

TEMASERIE OM SÆRLIGE VIRKSOMHEDER – SÆRLIGE ÅRSRAPPORTER

Dette er den første artikel i en artikelserie i SIGNATUR om særlige virksomheder med særlige årsrapporter. Temaet sætter fra gang til gang fokus på en årsrapport fra en særligt udvalgt virksomhed eller institution og beskriver nogle af de begivenheder og forhold, der har påvirket årsrapporten, og måske skiller sig ud fra andre årsrapporter. Har du forslag til en årsrapport fra en virksomhed, institution eller sågar en kendt person, der kunne være interessant at sætte under lup, så skriv til FSR – danske revisorer på mailadressen jga@fsr.dk.

5. Vi udvikler nye forretningsområder og innovative løsninger, som understøtter og flytter Roskilde Festival¹.

På hjemmesiden er der en fin præsentation af Foreningens bestyrelse, herunder hvordan den vælges, og hvilke konkrete opgaver, der ligger hos bestyrelsen. Herudover er der i lighed med de børsnoterede selskaber en præsentation af de enkelte medlemmer, hvoraf det fremgår, hvornår de er valgt, hvilke andre ledelseshverv, de bestrider samt deres kompetencer.

Foreningen har udarbejdet en bæredygtighedsstrategi for 2019-2020, som består af fem indsatsområder og 14 konkrete målsætninger. Det anføres blandt andet, at man vil bruge FNs verdensmål i udviklingen af Roskilde Festivalens overordnede strategiske ambitioner. Man får indtryk af, at der arbejdes målrettet dels i relation til klimamålsætningen generelt dels i relation til festivalen, herunder affaldshåndtering.

Såvel Foreningen som Fonden har et almen-nyttigt formål, hvilket kommer til udtryk i store årlige uddelinger. Der er udarbejdet en fælles Donationsstrategi for 2018-2020, som beskriver, hvordan bestyrelserne håndterer uddelinger, herunder hvilke indsatsområder, der prioriteres. Det er ambitionen, at donationsarbejdet foregår med åbenhed og transparens. Strategien er derfor udførligt beskrevet, herunder at minimum 10 procent af uddelingerne sker med en eller anden form for inddragelse af festivaldeltagere. At man arbejder professionelt understreges også af, at arbejdsgange i hele donationsprocessen blev digitaliseret i 2019.

Af årsrapporten fremgår det, at der i 2018 er foretaget uddelinger på 26,5 millioner kroner, hvilket er et væsentligt beløb. De samlede donationer fra Fonden og Foreningen har siden 1972 udgjort 387 millioner kroner. Hertil kommer, at det samlede økonomiske resultat siden 1999 for foreninger, organisationer og virksomheder, der udfører handels- og serviceopgaver, udgør 298 millioner kroner.

Årsrapporten for 2018 er udarbejdet i henhold til bestemmelser for klasse B i årsregnskabsloven, hvilket der som bekendt ikke er krav om for foreninger. Udover årsrapporten udarbejder Foreningen og Fonden et årsskrift, som på en sober måde beskriver 2018, herunder helt overordnede oplysninger om økonomi.

Årsrapporten indeholder i modsætning til de fleste B-virksomheder en omfattende ledelsesberetning på seks sider, hvor der udover lovkrævede oplysninger som formål og hovedaktivitet samt udviklingen i økonomiske forhold, herunder donationer, er informative beskrivelser på følgende temaer: Et historisk aftryk, respekt for grænserne, øget fokus på rygning, der betyder, at tobak er fjernet fra barer og kioskskibe, hvilket har reduceret tobakssalget med 30 procent, fællesskaber mod affaldet, der som bekendt har været et stort emne i medierne, udvikling i Foreningen og frivilligheden samt Roskilde Festival Højskolen, der er en almen højskole, som Foreningen har doneret penge til at etablere.

I lighed med de fleste B-virksomheder viser Foreningen ikke nettoomsætning i form af

salg af billetter med mere og omkostninger relateret til afviklingen af festivalen. Første post i resultatopgørelsen er "Resultat af Roskilde Festival for året" med et beløb på 19.206 t.kr mod 16.591 t.kr forrige år. Det kunne være interessant, om den i øvrigt meget transparente Forening fremover viste omsætning og omkostninger. Herudover er der indtægter på godt 10 millioner kroner i momscompensation som følge af Foreningens momsfrihed. Resultatet udgør 23.586 t.kr., som er beløbet, der udloddes til donationer i henhold til politikken. Balancesummen udgør 88.573 t.kr. og egenkapitalen 28.046 t.kr. bestående af frie midler på 8.355 t.kr. og båndlagte midler til udlodning på 16.691 t.kr.

Noterne er oplysende og giver supplerende information til posterne i resultatopgørelse og balance. Særligt kan fremhæves note 9 om udlodninger af båndlagte midler (momsfrie midler), hvor alle de i 2018 foretagne udlodninger på i alt 26.546 t.kr. er specificeret samt note 10, hvor der tilsvarende er givet oplysninger om udlodninger af frie midler (momsede midler) på 10.326 t.kr.

Sammenfattende kan siges, at man gennem læsning af oplysninger på hjemmesiden, herunder de dokumenter der er lagt på hjemmesiden, får en god indføring i Roskilde Festivalens aktiviteter og dens placering i samfundet. •

NOTER

¹ De fem strategiske initiativer er hentet på Roskilde Festivals hjemmeside.

Paneldebat

Helle Thorning-Schmidt, tidligere statsminister og bestyrelsesmedlem
Henrik Mulvad, CEO og Seniorpartner, KPMG
Lars Frederiksen, Formand, Komitéen for God Selskabsledelse
Thomas Thune Andersen, Bestyrelsesformand, Ørsted

Samfundsansvar i bestyrelseslokalerne

Det kan lyde fint med bæredygtighed, CSR, samfundsansvar, de 17 verdensmål eller andre former for gode formål, som moderne virksomheder skal forholde sig til i en global verden med klimaudfordringer, fattigdom, manglende ligestilling og plastikforurening. Men hvordan får virksomhederne de gode formål implementeret?

.....
Tekst / **Christina Yoon Petersen**,
kommunikationsmedarbejder
FSR – danske revisorer
Foto / **Carsten Lundager**
.....

Hvordan virksomheder får samfundsansvar helt ind i DNA'et og udmøntet i konkrete resultater på bundlinjen og i samfundet mere generelt er et stort tema, som blev debatteret ved Dansk Erhvervs arrangement 'CSR-dag2019' på Børsen torsdag den 31. oktober.

Et panel bestående af Helle Thorning-Schmidt, tidligere statsminister og bestyrelsesmedlem hos vindmølleligiganten Vestas, Henrik Mulvad, CEO i KPMG, Lars Frederiksen, bestyrelsesformand i Matas og Thomas Thune Andersen, bestyrelsesleder i Ørsted, havde i den grad taget temaet til sig og debatterede, hvordan virksomheder får samfundsansvar helt ind i bestyrelserne. Overskriften på paneldebatten var 'Samfundsansvar på agendaen – krav og forventninger til bestyrelsens rolle'.

De fire paneldeltagere lagde ud med at være enige om, at bestyrelser udfordringer i forhold til samfundsansvar er, at medlemmerne i bestyrelserne ofte ligner hinanden. Det handler blandt andet om køn, da bestyrelser i dag består af en overvægt af mandlige medlemmer. Desuden ligner deres ud-

dannelsesbaggrund, erhvervs erfaring og nationalitet hinanden.

"Danske bestyrelser er slet ikke diverse og mangfoldige nok. Der skal mod til at tænke imod strømmen. En af de værste ting, der kan ske i bestyrelserne, er gruppetænkning," sagde den tidligere statsminister og bestyrelsesmedlem hos Vestas, Helle Thorning-Schmidt.

Under paneldebatten var hun særligt optaget af den manglende diversitet i bestyrelser. Især det at få flere kvinder ind i bestyrelserne. Hun pointerede, at hun var træt af undskyldningerne om, at der ikke findes kvalificerede kvinder. Derfor er hun i gang med at etablere en virksomhed, der rummer en database over kvalificerede kvinder. Databasen skal give virksomheder i Norden nemmere adgang til rekruttering af kvalificerede kvinder med blandt andet direktør- og bestyrelseserfaring.

Henrik Mulvad, CEO i KPMG, pegede også på udfordringerne med manglende diversitet i bestyrelserne:

"Der er brug for flere kompetencer og opkvalificering i bestyrelserne, da virksomhederne ellers ikke er rustet til at arbejde med samfundsansvar og CSR."

Samfundsansvarets udfordringer

Bestyrelsesformand i Matas, Lars Frederiksen, fortalte om de konkrete udfordringer,

som Matas har med at få implementeret samfundsansvar i virksomheden.

"Det mest bæredygtige ville jo være, hvis vi droppede al e-commerce (onlinehandel, red.). For alle varerne skal jo pakkes og sendes ud med transport. Men kunderne vil have det på den måde. De gider ikke komme ned i den fysiske butik og hente en lotion uden emballage," forklarede han. Matas prøver dog at løse emballageudfordringen ved at reducere 30 procent af plastikken i deres produkter, men de er ikke helt i mål endnu.

Grøn omstilling på markedet

Thomas Thune Andersen, bestyrelsesleder i Ørsted, forklarede, at 30 procent af al offshorevind kommer fra danske producenter. Det grønne samfundsansvar skal derfor ikke kun ses som en udfordring.

"Green leadership er ikke en omkostning, men en 'kompetitiv' fordel. Vi er ikke followers. Vi er influencere, der ikke kun skal gå i fodsporet på andre giganter i elmarkedet, men selv være med til at sætte en dagsorden, som andre internationale virksomheder kan få lyst til at følge."

Til det tilføjede en enig Helle Thorning-Schmidt, at *"vi skal bruge markedsmekanismen til at løse klimakrisen. Men så har vi også et ansvar for at finde løsningerne, der kan passe ind. Jeg ville ønske, at vi kunne få en debat i Danmark om, hvad markedet på dette område kan."* •

En virksomhed skal have et overordnet formål

Mange husker måske TV-reklamerne med hudplejeprodukterne Dove. Allerede i 2004 indeholdt deres reklamer kvinder i alle størrelser og farver frem for at bruge datidens model-idealer. At give plads til alle og at synliggøre dette udgør Doves, som er ejet af moderselskabet Unilever, overordnede mål – deres purpose.

Tekst / **Christina Yoon Petersen**,
kommunikationsmedarbejder
FSR – danske revisorer
Foto / **Carsten Lundager**

HR-chef i Unilever, Leena Nair, viser en Dove-reklamefilm, da hun på årets CSR konference hos Dansk Erhverv torsdag den 31. oktober 2019 holder oplæg. En konference, som hvert år arrangeres i et samarbejde mellem Dansk Erhverv, Erhvervsstyrelsen og FSR – danske revisorer.

Virksomheder og medarbejdere skal have et højere formål med det hele. Unilever arbejder derfor efter en purpose-model, der inkorporerer en bæredygtig livsstil i hverdagen. De tror på, at virksomheder med et godt formål holder længe. At mennesker med et godt formål trives. Og at brandet med et godt formål vækster. Det var Leena Nairs tre primære pointer, men hun understregede samtidig, at det er vigtigt ikke kun at se på bæredygtighed, samfundsansvar og CSR udefra. Virksomhederne skal i stedet have det med helt ind i produktet og forretningen, som det er tilfældet med Dove.

Virksomheden prøver at tage et opgør med plastik, som mange af deres produkter leveres i. De har derfor reduceret plastikken i deres produkter samt den mængde af vand, der bruges på at producere produkterne. Her sender hun en varm hilsen til forbrugere, for det er dem, der i sidste ende væl-

ger med fødderne, forstået på den måde at forbrugerne går derhen, hvor de kan finde bæredygtige produkter. Som virksomhed kan det være svært at følge med, men vil en virksomhed overleve, skal den leve op til kravene om CSR, samfundsansvar og bæredygtighed. For Unilevers vedkommende har det tilmed resulteret i gode økonomiske resultater, som måske kan inspirere andre virksomheder til at gå samme vej, forklarer Leena Nair i sit oplæg foran en fuld sal på Børsen.

Leena Nair har brugt hele sit arbejdsliv hos Unilever.

“Jeg har været sammen med Unilever længere end med min mand,” siger hun og griner, inden hun tilføjer: “Man kan faktisk sige, at Unilever er min første kærlighed.”

Hun kender derfor Unilever rigtig godt. Hun bruger Dove som et eksempel på et produkt, hvor man har tænkt CSR helt ind i produktet og forbrugerne, og hvor det har haft en positiv effekt på den økonomiske bundlinje. Samfundsansvaret, der her ligger i at tage hånd om kvinders dårlige selvværd, er en mærkesag for Unilever.

Formålet med Dove-reklamerne har været at øge kvinders selvværd og selvtilid. Ifølge Dove føler syv ud af 10 kvinder sig ikke smukke. Det mener Leena Nair skyldes, at modeindustrien oftest benytter sig af modeller og retoucherer deres kroppe og ansigter, således at meget få mennesker i verdenen kan leve op til sådanne skønhedsidealer.

Tanken med Dove har derfor været at lave et produkt til ‘almindelige’ kvinder.

I en strategi fra 2017 har Dove opstillet tre mål:

1. De bruger aldrig professionelle modeller, kun ‘almindelige’ kvinder.
2. De bruger kvinderne, som de er. De ændrer ikke noget ved dem digitalt.
3. De vil hjælpe 40 unge mennesker med at opbygge selvværd og blive tilfredse med deres egne kroppe.

Men at tænke CSR helt ind i produktet har også en anden fordel, som ifølge Leena Nair er meget væsentlig for en virksomhed:

“At tænke CSR ind i produkterne kan også bruges til at øge medarbejdertilfredsheden. Det er mere tilfredsstillende for medarbejdere at være på arbejde, hvis de ved, at de er med til at gøre en forskel,” fortæller Leena Nair.

Netop medarbejdertilfredshed optager hende meget. Unilever holder derfor workshops for deres medarbejdere, så de kan lære mere om, hvad der er vigtigt for deres medarbejdere.

“Hvis ikke vi fokuserer på vores medarbejdere, så kan de heller ikke hjælpe til,” forklarer Leena Nair og tilføjer, at hun ofte undrer sig over, hvorfor man siger, at medarbejderne er det største aktiv, hvis man ikke også tager vare på dem •

Opdaterede standarder, ny teknologi og oplysning kan formindske forventningskløften

Forventningskløften mellem revisorers arbejde og omverdens forventninger til dette arbejde eksisterer stadig. To eksperter giver her en status på temaet og påpeger blandt andet, at opdaterede standarder, ny teknologi og grundig oplysning kan være våben til at mindste kløften.

Tekst/ **Anders Birch Breuning,**
Context Media

Egentlig burde der ikke være så meget at tale om. For revisors opgave, som den er nedfældet i revisionsstandarderne, er sådan set til at forstå: Revisor skal afsløre væsentlige fejl og mangler i en virksomheds rapportering. Grunden til, at der alligevel er mere at sige, er, at offentligheden nu og da har helt andre forventninger til, hvad revisors rolle og arbejde omfatter. For eksempel at revisor afslører alle former for besvigelser, og at en påtegning på et regnskab er en konkret garanti for, at virksomheden fortsætter sin drift det næste år.

“Forventningskløften har været en faktor i mange år i revisionsbranchen. Beskrivelsen dækker over det forhold, at offentligheden forventer noget andet end det, revisorerne mener, de skal levere,” siger Kim Klarskov Jeppesen, der er professor og leder af cand.merc.aud.-studiet på CBS.

En garanti for alt

Et godt eksempel er besvigelser. Offentligheden forventer, at alle virksomhedens transaktioner bliver revideret, og at et revideret regnskab er komplet fri for hændelige fejl såvel som overlagte besvigelser af enhver størrelse. Den forstår ikke, at revision er baseret på stikprøver og principper om væsentlighed og risiko, som gør, at revisor primært leder efter større fejl og mangler.

“Når der så opstår sager med besvigelser, kan offentligheden ikke forstå, at der ligger en påtegning uden forbehold fra en revisor. Man regner med, at revisor vender alt uden at vide, at det vil være alt for dyrt. Mange forventer også, at man kan regne med, at økonomien i en virksomhed er sund, når revisor har været på besøg, og at en påtegning er en garanti for virksomhedens fortsættelse. Går virksomheden efterfølgende konkurs, kan offentligheden ikke forstå det,” siger Kim Klarskov Jeppesen.

Misforholdet mellem, hvad revisor yder, og hvad offentligheden forventer, bliver heller ikke mindre af nutidens forskellige erklæringer.

Forventningskløften har været en faktor i mange år i revisionsbranchen. Beskrivelsen dækker over det forhold, at offentligheden forventer noget andet end det, revisorerne mener, de skal levere.

Kim Klarskov Jeppesen
Professor, CBS

“Især udvidet gennemgang, hvor man erklærer, at regnskabet er retvisende, men uden at man har tjekket varelager eller debitorer, er svært at forstå for tredjemand. Hos de mest naive er en udvidet gennemgang lig med, at man kan have stor tiltro til, at alt er i orden,” siger Bent Warming-Rasmussen, der er lektor, ph.d. og tidligere professor (MSO) ved Institut for Virksomhedsledelse og Økonomi ved SDU.

“Jo flere produkter der er, desto større bliver arbejdet med at forklare, hvad produkterne kan. Hvis man laver mindre end en revision, men offentligheden tror, at man laver en revision, opstår der en forventningskløft på sigt,” siger Kim Klarskov Jeppesen.

For revisorer er rådgivning og revision en god idé

Revisorer ser meget i revisionen, som de senere kan bruge i rådgivningsøjemed. Og rådgivningen giver ofte en indsigt som kan bruges i revisionen. Derfor giver det som udgangspunkt god mening at udnytte de synergier, dette medfører. Langt størstedelen af revisorerne mener, at revision ikke påvirker uafhængigheden. Dog mener direktioner, aktionærer og journalister, at øget rådgivning kan gå ud over uafhængigheden.

“Revisor skal revidere uafhængigt. Men rådgivningen til direktionen stiger og stiger. Det leder til, at nogle spørger sig selv, om revisor er mest rådgiver eller repræsentant for samfundet. For revisor er det en god idé at være begge dele, for man ser mange ting i revisionen, som man bagefter kan rådgive om, og det er også en god forretning. Men det kan gå ud over offentlighedens

syn på revisors uvildighed. Forskningen viser, at cirka tre fjerdedele af revisorerne mener, at det ikke påvirker uafhængigheden, hvis man også rådgiver virksomheden. For direktionen er andelen noget lavere. Cirka en tredjedel af aktionærerne mener det. Og kun en tiendedel af journalisterne mener, at rådgivning ikke påvirker revisionens uafhængighed,” siger Bent Warming-Rasmussen.

Voksende kløft leder til regulering

Konsekvensen ved en voksende forventningskløft er, at tilliden til revisor som offentlighedens tillidsrepræsentant falder. Og bliver kløften for stor, vokser presset på myndighederne for at indføre regulering, der overskriver de gældende revisionsstandards.

“Samfundets tillid til revisor skal altid vedligeholdes. Uden den er der ingen grund til at have revisionspligten, og så forsvinder den. I dag har revisor en stor frihed. Men bliver kløften for stor, stiger risikoen for regulering. Det skete eksempelvis efter Nordisk Fjer-sagen. Derfor er opgaven med løbende at håndtere forventningskløften et spørgsmål om at bevare selvstændighed gennem standarderne frem for at blive underlagt statslig kvalitetskontrol,” siger Kim Klarskov Jeppesen.

I forhold til rådgivningen kan en mindsket tillid til revisors uvildighed betyde, at der kommer lovkrav om at adskille revision og rådgivning, så man udelukkende kan gøre det ene i en virksomhed.

“Stoler man ikke på revisors integritet, er løsningen at skille de to ting ad. Det vil være et stort slag for revisor. På den anden side har vi set prisen på revision falde, og man underbyder revisionsydelsen så meget, at den ikke længere er attraktiv at løse, fordi revisor tjener pengene ind på rådgivning. Kommer der lovkrav om at adskille de to, vil branchen opleve hungersnød, hvorefter priserne på revision vil stige. Og det vil sådan set være godt for branchen. Taberne på længere sigt vil være virksomhederne, der skal betale mere for den samlede pakke,” siger Bent Warming-Rasmussen.

Standarder og teknologi som våben

Vil man forhindre indgriben fra lovgiverne, skal man forhindre, at kløften bliver for stor.

“Man kan ikke fjerne den helt, for noget af den skyldes også, at offentligheden med tiden får et andet behov, der skal erkendes af revisorer, før

Revisor skal revidere uafhængigt. Men rådgivningen til direktionen stiger og stiger. Det leder til, at nogle spørger sig selv, om revisor er mest rådgiver eller repræsentant for samfundet. For revisor er det en god idé at være begge dele, for man ser mange ting i revisionen, som man bagefter kan rådgive om, og det er også en god forretning. Men det kan gå ud over offentlighedens syn på revisors uvildighed.

Bent Warming-Rasmussen

Lektor, ph.d. og tidligere professor (MSO) ved Institut for Virksomhedsledelse og Økonomi ved SDU

man tilpasser standarderne – og det tager tid. Men forventningskløften skal holdes på et passende lavt niveau. Der vil altid være nogen, der ikke har kompetencerne til at læse et regnskab, men der bør ikke være nogen professionelle brugere, som oplever en forventningskløft. Det gør man ved for eksempel at vedligeholde standarder, så de løbende lever op til ændrede forventninger, tage brugerne af regnskaberne med i høring, når de udvikles, inkludere brugerne i de udvalg, der udvikler dem og oplyse så godt som muligt om, hvad man kan forvente af revisor,” siger Kim Klarskov Jeppesen.

Teknologi kan også fjerne en betydelig del af kløften. For med dataanalyse bliver det nemmere at opdage både fejl og besvigelser, for eksempel når man automatisk kan analysere alle en virksomheds transaktioner.

“Mange besvigelser – også de små – træder tydeligt frem, hvis man analyserer data. Når teknologien samtidig giver mulighed for at analysere alle virksomhedens transaktioner, formindskes risikoen for, at der er besvigelser i det materiale, man ikke har revideret. Den enkelte revisor kan også gøre noget – nemlig have styr på kvaliteten, revidere i overensstemmelse med standarderne og være skarp på, hvor i en virksomhed der er risiko for fejl og besvigelser og målrette revisionen mod disse områder,” siger Kim Klarskov Jeppesen.

Ind med besvigelser og ud med going concern?

I forhold til at forhindre opdelingen mellem rådgivning og revision henviser Bent Warming-Rasmussen til Storbritannien.

“For et par år siden valgte et par af de største revisionshuse frivilligt, at de ikke reviderer og

rådgiver samme virksomheder. Det er en handling, der viser, at de er offentlighedens tillidsrepræsentanter, og at de vil gøre alt for, at offentligheden stoler på det. Mere overordnet er det min vurdering, at det er de samme ting som tidligere, der medfører forventningskløften i dag. Kardinalpunkterne er besvigelser, erklæringer om virksomhedens fortsatte drift og blanding af rollerne som virksomhedens rådgiver og offentlighedens tillidsrepræsentant. Det har vist sig, at det er svært at uddanne en hel befolkning i, hvad man kan forvente af en revisor,” siger han. ●

HVOR ER KLØFTEN?

En del af udfordringen med forventningskløften er, at forskellige brugere har forskellige forudsætninger for at forstå et regnskab og det arbejde, som revisor udfører. Forskningen på området viser, at jo længere væk man kommer fra revisor, desto større er forventningskløften.

Hos direktører, direktioner og bestyrelser er forventningskløften sædvanligvis lille, mens den er større hos banker og aktionærer.

Hos journalister og den generelle befolkning, der ikke har erfaring med at læse regnskaber eller ved, hvad revisor foretager sig, er forskellen mellem forventningen og realiteten ved revisors arbejde og erklæringer størst.

FSR RevisorNetværk

FSR RevisorNetværk fokuserer på

- * Hvilke udfordringer du har i din virksomhed
- * Hvordan din forening kan hjælpe med at styrke din forretning i SMV-segmentet

Lyder det som noget for dig?

Læs mere om FSR RevisorNetværk på fsr.dk/netvaerk

DANSKE
REVISORER
FSR*

Farvel til [mistet indtægt]

Med Uniconta Time kan du nemt registrere alt.

Timesagssystemet er designet til at holde styr på igangværende arbejde, timer, ferie- og flexdage samt udlæg og kørsel. Det er nemt at følge op på både tidsforbrug og sager. Hurtigt at sende fakturaer til kunderne uanset, om du vælger a'conto eller efter medgået tid.

Og med en pris på kun **99 kr. pr. måned pr. bruger** kan alle være med.

En revisorløsning fra Uniconta

Goddag til [effektiv fakturering]

Se mere på uniconta.dk/timesagstyring

 UNICONTA

PÅ SPORET AF KVALITET I REVISORBRANCHEN

Mød Betina Danielsen og Pernille Villum Stoltz, der sammen færdiggjorde revisorelevuddannelsen i foråret. I dag er de gode venner, men kendte ikke hinanden, før de besluttede at arbejde sammen om fagprøven. Her satte de sig blandt andet for at undersøge, om der kan skabes en fælles forståelse af, hvad god kvalitet i revisorbranchen er, og resultatet blev så godt, at Betina Danielsen og Pernille Villum Stoltz blev nomineret til årets fagprøve.

Tekst/ **Julie Gjøtterup Andersen,**
redaktionsassistent i FSR – danske revisorer

I foråret 2019 afsluttede Betina Danielsen og Pernille Villum Stoltz den toårige revisorelevuddannelse, der forener teori og praksis. Det var ikke helt let for dem at lægge sig fast på et emne til fagprøven. De var dog enige om, at de gerne ville udfordres, og at emnet skulle ligge inden for et fagområde, som ingen af dem arbejdede med til hverdag.

"Vi landede på kvalitet i revisorbranchen, fordi det er et vigtigt emne. Men ingen af os vidste særlig meget om emnet inden, og det skyldes blandt andet, at det ikke fylder særlig meget i undervisningen på revisorelevuddannelsen i dag. Desuden kan jeg godt lide at tage fat i noget, som er 'fluffy', kaste det op i luften og se, hvordan det lander igen," fortæller Betina Danielsen.

Tvetydig konklusion

Betina Danielsen og Pernille Villum Stoltz lagde et grundigt stykke arbejde i blandt andet at undersøge, om der kan udledes en fælles forståelse af, hvad god kvalitet er. Men det viste sig ikke at være ligetil.

"Det lykkedes os ikke at komme med en entydig konklusion på, hvad god kvalitet i revisorbranchen er. Men vi er eksempelvis blevet klogere på, hvordan Erhvervsstyrelsen, revisorer og kunder ser forskelligt på kvalitetsbegrebet. For kunderne handler det blandt andet om at blive mødt af revisor i øjenhøjde, og at revisors arbejde er udført korrekt. Sværere var det at pege på en fælles betegnelse blandt revisorerne. Vi oplevede, at det i høj grad afhang af konsensus ude på det enkelte revisionskontor. For revisorbranchen er et godt omdømme vigtigt, og det

kan en ensartet forståelse af kvalitet ude i revisionshusene bidrage til," forklarer de.

Når forskelligheder er en styrke

I dag er Betina Danielsen og Pernille Villum Stoltz gode venner, men de kendte ikke hinanden forud for samarbejdet om den afsluttende opgave. Derfor lagde de ud med at forventningsafstemme for at lære hinanden bedre at kende, at kunne give plads til hinandens behov og udfordringer og at skabe gode forudsætninger for skriveprocessen.

Betina Danielsen er 26 år og arbejder på et større revisionskontor i Kalundborg. For seks år siden var hun ude for en ulykke, der betyder, at hun i dag har en langvarig hjernerystelse, hvilket viser sig ved at hun blandt andet kan have sværere ved at koncentrere sig og lider af migræne. Pernille Villum Stoltz er 38 år, arbejder i et mindre revisionshus og er mor til to børn, så hun og Betina Danielsen skulle have kalenderne til at gå op. Det resulterede blandt andet i, at Pernille Villum Stoltz flyttede ind hos Betina Danielsen i fire dage. Og selvom de to har hver deres måde at gå til arbejdet på, blev det en god oplevelse og en styrke.

"Pernille arbejder meget visuelt, tænker i store kategorier og går en mere snørklet vej for at komme frem til et resultat. Når hun så er færdig med at tegne og fortælle, prøver jeg at samle op og sætte lidt flere ord på," siger Betina Danielsen og Pernille Villum Stoltz supplerer:

"Betina er til forskel fra mig god til at følge en tanke til ende. På den måde har vores forskellige måder at arbejde på endt med at give skriveprocessen en rød tråd. Og så har vi været gode til at give hinanden konstruktiv feedback og stille spørgsmål, uden at det er blevet taget personligt eller er gået ud over samarbejdet." •

BLÅ BOG:

Navn: Pernille Villum Stoltz
Arbejdsplads: Kvist Revision i Glostrup
Hvorfor revisorelevuddannelsen?

"Revisorelevuddannelsen er fantastisk, fordi man kombinerer skole og praktik. Man får et indblik i, hvordan revisionsverdenen er, mens man uddanner sig".

Navn: Betina Danielsen
Arbejdsplads: BDO i Kalundborg
Hvorfor revisorelevuddannelsen?

"Jeg valgte revisorelevuddannelsen, fordi jeg synes, at revisionsfaget er spændende, og fordi det er en branche, der hele tiden udvikler sig og giver mulighed for personlig udvikling. Det er desuden en bonus at kunne få lov til at tale med forskellige typer af mennesker".

INSPI

FAGLIGT NYT INDEN FOR REVISION, SKAT,
REGNSKAB OG ØKONOMISK RÅDGIVNING

/ FAGLIGE UDKLIP

SKAT & MOMS / AF FRITZ VAD SØRENSEN, MOMS- OG AFGIFTSRÅDGIVER I BEIERHOLM

NYT OM MOMS VED UDSTEDELSE AF GAVEKORT

Vi, Beierholm, har i seneste udgave af INSPI i september bragt en artikel om moms på gavekort. Her har vi tilkendegivet, at det er vores opfattelse, at der først skal betales moms på gavekortets indløsnings-tidspunkt, når gavekortet kan indløses til kontanter. Dette står i modsætning til, at der allerede på gavekortets udstedelsestidspunkt skal betales moms.

Denne holdning er fra vores side uændret.

Skatterådet har dog i mellemtiden i et bindende svar tilkendegivet, at selvom et gavekort kan indløses til kontanter, anser Skatterådet stadig gavekortet som momspligtigt på udstedelsestidspunktet.

Vi har i skrivende stund ikke oplysninger om, hvorvidt det bindende svar bliver påklaget til Landsskatteretten.

Reglerne for moms på gavekort er således, at det helt klare udgangspunkt er, at der skal betales moms allerede på udstedelsestidspunktet. Dog skal der først betales moms på indløsnings-tidspunktet, hvis gavekortet kan anvendes til både momspligtige og momsfrigitte køb af varer/ ydelser, eller hvis gavekortet også kan anvendes i udlandet. •

GODTGØRELSE AF ELAFGIFT

GODTGØRELSE AF ENERGIAFGIFTER PÅ MOMSANGIVELSEN

Som virksomhed er det vigtigt at holde sig for øje, om de godtgørelsesbeløb, som påføres momsangivelsen, er korrekte. Dette gælder, uanset om der er tale om godtgørelse af elafgift, olieafgift eller gasafgift med videre.

SKATTESTYRELSENS FREMGANGSMÅDE

Hvis Skattestyrelsen ved en kontrol i virksomheden konstaterer, at der er taget for meget i godtgørelse, er deres udgangspunkt, at der er tale om "grov uagtsomhed". Det betyder, at Skattestyrelsen kan regulere godtgørelsen i op til 10 år bagudrettet samt udstikke bøder for overtrædelse af reglerne på området.

REGLER FOR GODTGØRELSE AF ELAFGIFT

Reglerne for godtgørelse af elafgift er således, at der kan godtgøres den fulde elafgift med undtagelse af 0,4 øre/kWh for det elforbrug, der vedrører "proces". Det er el til produktionsmaskiner, lys, pc'ere, ventilation med videre.

Dét forbrug, som ikke anses for proces, er forbrug til rumvarme (herunder varmepumper og jordvarmepumpe samt el-radiatorer med videre), komfortkøling (aircondition) og opvarmning af brugsvand (herunder el-vandvarmere/quookere). Hvis forbruget hertil fastsættes ved måling eller ved brug af

Skattestyrelsens "effektregler", kan der godtgøres 62,5 øre/kWh for denne andel. Ved effektreglen fastsættes forbruget i disse aggregater ved den installerede effekt ganget med 350 driftstimer per måned – som udgangspunkt i 12 måneder.

Som alternativ til effektreglen kan der indbetales 10 kroner/m² per måned for komfortkøling og rumvarme. I praksis fratrækkes dette beløb i den godtgørelse, virksomheden ellers var berettiget til.

AKTUEL SAG

Der er netop afsagt dom i en sag, hvor en virksomhed, der producerer tryksager, har et eldrevet dampbefugtningsanlæg til at styre luftfugtigheden i virksomheden. Anlægget opvarmer vand til damp, som fordeles i rummene udelukkende af hensyn til tryksagerne. Anlægget og dampen ændrer på ingen måde rumtemperaturen, men alene luftfugtigheden. Først Skattestyrelsen og herefter Landsskatteretten fandt, at der var tale om "rumvarme" (i stedet for proces), og der blev i det aktuelle tilfælde reguleret cirka 70.000 kroner i Skattestyrelsens favør over en treårsperiode. Denne dom er bemærkelsesværdig, idet begrebet "rumvarme" synes at være udvidet til at omfatte situationer, hvor rumtemperaturen ikke ændres. •

Bünyamin Ulusoy er uddannet cand.merc.aud. fra Aarhus Universitet og arbejder som revisor i regnskabsfaglig afdeling i Beierholm.

Nye regler for reelle ejere – ejernes oplysningspligt, virksomhedens undersøgelsespligt og revisors kontrol – aktuelle trusler og løsninger

Folketinget vedtog i maj 2019 lov om ændring af reglerne om reelle ejere, der – på tværs af flere forskellige love – ændrer reglerne om virksomhedernes pligt til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om deres reelle ejere. Lovændringen medfører dels videreførelse af gældende pligter i skærpet udgave og dels indførelse af nye pligter i relation til reelle ejere. I denne artikel beskrives overordnet de vedtagne ændringer til selskabsloven, som træder i kraft den 10. januar 2020.

Tekst/ **Bünyamin Ulusoy,**
Beierholm

BAGGRUND

Folketinget vedtog lov om ændring af reglerne om reelle ejere (L 2019-05-07, nr. 554) som følge af 5. hvidvaskdirektiv, der skal sikre, at Danmark lever op til sine internationale forpligtelser i forhold til hvidvask og terrorfinansiering. Med de vedtagne bestemmelser i selskabsloven gennemføres den del af 5. hvidvaskdirektiv, som omhandler reelle ejere i selskaber og andre juridiske enheder og opdaterer bestemmelserne i 4. hvidvaskdirektiv.

Loven indebærer ingen ændring i de eksisterende krav. Den nuværende pligt for de omfattede virksomheder til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om deres reelle ejere videreføres. Dog skærpes nogle anvendelsesmuligheder, herunder udvides blandt andet tvangsopløsningsmuligheden. Endvidere medfører loven en række nye krav, som blandt andet omfatter punkt 1-3 i nedenfor oplistede pligter:

1. Oplysningspligt for ejere
– § 58 a, stk. 2
2. Selskabers undersøgelsespligt
– § 58 a, stk. 4
3. Oplysningspligt for selskaber til personer og virksomheder, der skal udføre kundekendskabsprocedurer
– § 58 c
4. Tvangsopløsning ved mangelfulde/ukorrekte registreringer samt manglende opfyldelse af opbevaringspligten
– § 225.

Artiklen tager udgangspunkt i de fire punkter og slutter med en gennemgang af revisors rolle i forhold til registrering af reelle ejere.

1. OPLYSNINGSPLIGT FOR DEN ENKELTE REELLE EJER – § 58 A, STK. 2

Der er med den nye bestemmelse i selskabslovens § 58 a, stk. 2, indført et krav om, at enhver, der direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer et selskab, efter selskabets anmodning skal forsyne selskabet med de oplysninger om ejerforholdet, der er nødvendige for selskabets identifikation af reelle ejere (fysiske personer). Selskabet vil herefter være i stand til at vurdere, hvem der er dets reelle ejere samt indhente oplysninger om reelle ejere, som de er forpligtet til at indhente, opbevare og registrere efter selskabslovens § 58 a, stk. 1.

Der er således ikke tale om en meddelelsespligt, som i dag kendes fra reglerne om legale ejere (fysiske og juridiske personer), hvor kapitalejere af egen drift skal give meddelelse til selskabet om deres kapitalposter, jævnfør selskabslovens § 55. Den ovenfor anførte nye pligt gælder i modsætning her til for alle fysiske og juridiske personer, der direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer virksomheden – med andre ord et bredere spektrum af ejere, som er begrænset til kun at afgive oplysninger, når virksomheden indhenter oplysninger om dens reelle ejere. Oplysningspligten for den brede gruppe af ejere indtræder derfor først på virksomhedens anmodning.

De oplysninger, som de reelle ejere forpligtes til at give til selskabet, er helholdsvist identitetsoplysninger på reelle ejere og oplysninger om selve det reelle ejerskab. Det første medfører, at selskabet skal have kendskab til de grundlæggende identifikationsoplysninger – herunder navn, CPR-nummer, udenlandsk identifikationsnummer, statsborgerskab med videre, mens anden nævnte forpligter kendskab til ejernes rettigheder. Dette medfører, at selskabet skal have kendskab til art og omfang af den reelle ejers ret-

tigheder, herunder oplysninger om personens konkrete ejerbesiddelse, og om der er tale om direkte ejerskab eller indirekte ejerskab via andre selskaber med videre.

2. SELSKABETS UNDERSØGELSESPLOGT – § 58 A, STK. 4

Det fremgår af hovedreglen i § 58 a, at selskabet har pligt til at indhente oplysninger om de reelle ejere, som foruden selve pligten til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere, også indebærer, at selskabet i fornødent omfang skal sikre opdaterede oplysninger om reelle ejere – det vil sige, at oplysningerne altid skal være aktuelle.

Opdateringsfrekvensen afhænger af selskabets konkrete forhold. For selskaber med enkel ejerstruktur, hvor en person enten ejer et selskab direkte eller eventuelt ejer et selskab gennem et holdingselskab, vil der kræves en sjældnere opdatering end for selskaber med mere kompleks ejerstruktur. Efter lovbemærkningerne indebærer kompleks ejerstruktur for eksempel et ejerskab gennem flere selskaber, ejeraftaler eller rettigheder, således at det kan være nødvendigt at undersøge ejerforholdene nærmere for at kortlægge ejerstrukturen for derved at kunne foretage en vurdering af, hvem der er selskabets reelle ejere. Uanset hvad skal selskabet mindst én gang årligt undersøge, om der er ændringer til selskabets registrerede oplysninger om reelle ejere. Det fremgår af § 58 a, stk. 4. Hvis selskabets forhold tilsiger det, eksempelvis ved komplekse ejerstrukturer, skal selskabet fortsat foretage mere end én årlig undersøgelse af ejerforholdene.

For at sikre at undersøgelsen udføres, eksisterer kravet om, at resultaterne af den årlige undersøgelse fremlægges på det møde, hvor det centrale ledelsesorgan godkender årsrapporten, med henblik på at tage stilling

til, om de allerede registrerede oplysninger om selskabets reelle ejere fortsat er korrekte, eller om der er sket ændringer hertil. For selskaber, der bliver bekendt med ændringer, der medfører, at de registrerede, reelle ejeroplysninger skal ændres, skal selskabet foretage registreringen af ændringerne i Erhvervsstyrelsens IT-system hurtigst muligt, efter at selskabet bliver bekendt med ændringerne. Registreringen skal altså for selskaber med hyppigere undersøgelser og ændringer til reelle ejere ikke vente på at blive fremlagt for det centrale ledelsesorgan.

Ovenstående stiller krav til, at selskabet skal dokumentere, at de relevante undersøgelser er gjort for at identificere dets reelle ejere, såvel når det fører til identifikation af en reel ejer, som når en reel ejer ikke kan identificeres. Selskabet skal desuden dokumentere, at oplysninger om de reelle ejere til enhver tid er i overensstemmelse med de oplysninger, der er registreret i Erhvervsstyrelsens IT-system – herunder dokumentation af identitetsoplysninger samt omfanget og arten af ejerskabet. Hverken lovtæksten, lovbemærkningerne eller Erhvervsstyrelsens vejledning indeholder klar og konkret information om, hvilken dokumentation selskaberne skal påvise og opbevare for at opfylde kravene. Der fremgår dog af lovbemærkningerne en række eksempler på, hvilken dokumentation, der anses for tilstrækkelig, omend dette afhænger af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Undersøgelsen kan eksempelvis foretages ved at indhente oplysninger fra ejerne, jævnfør punkt 1, som for eksempel dokumenteres ved mailkorrespondance, såfremt selskabet har været i mailkorrespondance med juridiske/fysiske personer med henblik på at identificere de reelle ejere. Hvis selskabet har indhentet oplysninger om ejerforhold hos andre landes registre eller har anmodet danske eller udenlandske rådgivere om bistand til at fremskaffe oplysninger om selskabets reelle ejere, indgår dette også i dokumentationen.

Selskabets undersøgelsespligt indebærer også, at selskabet skal have udtømt alle muligheder for at identificere de reelle ejere. Dette er en konkret vurdering, som blandt andet skal tage højde for selskabets ejerforhold. Det følger af lovbemærkningerne, at mulighederne for identifikation af reelle ejere som udgangspunkt ikke anses som udtømt, hvis selskabet alene har sendt en e-mail til en formodet reel ejer, som efterfølgende ikke er blevet besvaret. Alternative identifikationsmetoder bør i så fald tages i brug. Eksempelvis bør relevante oplysninger indhentes fra danske og udenlandske registre, når det er muligt. Herudover bør der rykkes for svar, eventuelt flere gange, foretages telefonopkald, hvis et telefonnummer forefindes. Hvis der er tale om en ejer, som er en juridisk person, kan der tages direkte kontakt til ledelsesmedlemmer såvel som til den juridiske person via de officielle kontaklinformationer. Herudover kan ejerbøger for selskabet eller selskabets ejer, hvis denne er en juridisk person, anvendes i forbindelse med identifikation. Ligeledes kan oplysninger i årsrapporter samt ejeraftaler benyttes som led i identifikationen. Disse vil ligeledes indgå i virksomhedens dokumentation af undersøgelsespligten.

Den registrerede ledelse skal sikre, at selskabet opbevarer dokumentationen for de oplysninger, som selskabet har indhentet om dets reelle ejere. Dette indebærer oplysninger, som skal registreres hos Erhvervsstyrelsen, herunder CPR-nummer, udenlandsk identifikationsnummer, statsborgerskab med videre samt arten og omfanget af ejerskabet. Desuden skal ledelsen kunne dokumentere alle identifikationsforsøg; det vil sige dokumentation for, hvad selskabet har foretaget sig for at identificere de reelle ejere, både når det fører til identifikation af reelle ejere, men også hvis reelle ejere ikke kan identificeres. Selskabet skal opbevare dokumentationen for de indhen-

tede oplysninger om dets reelle ejere i fem år efter det reelle ejerskabs ophør. Endvidere skal selskabet opbevare dokumentation for de indhentede oplysninger om forsøg på identifikation af reelle ejere i fem år efter gennemførelsen af identifikationsforsøget. Det følger af § 58 a, stk. 5.

3. OPLYSNINGSPLIGT FOR SELSKABER TIL PERSONER OG VIRKSOMHEDER, DER SKAL UDFØRE KUNDEKENDSKABS-PROCEDURER – § 58 C

Med loven indføres en ny bestemmelse i § 58 c, hvor kapitalselskabet efter anmodning er forpligtet til at forsyne personer og virksomheder – herunder revisorer og revisionsvirksomheder, der i medfør af hvidvaskloven skal udføre kundekendskabsprocedurer – med oplysninger om selskabets ejerforhold, ligesom selskabets reelle ejere skal legitimeres.

Selskabet er i medfør af bestemmelsen omfattet under punkt 1 forpligtet til at indhente oplysninger om dets reelle ejere og holde dem opdaterede. Det er de oplysninger, som selskabet indhenter for at kunne identificere den eller de reelle ejere, herunder oplysninger om selskabets ejerstruktur, som selskabet er forpligtet til at udlevere.

Såfremt Erhvervsstyrelsen modtager indberetning i medfør af hvidvaskloven om uoverensstemmelser (eksempelvis mangelfuld eller manglende indberetning) i forhold til de registrerede oplysninger om et selskabs reelle ejere, foretager Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af forholdet. Erhvervsstyrelsens undersøgelse af forholdet indebærer, at styrelsen har mulighed for at rette henvendelse til selskabets ledelse med henblik på at få afklaret uoverensstemmelsen, ligesom styrelsen over for selskabet kan fastsætte en frist for forholdets berigtigelse. Foretages berigtigelsen ikke, kan en manglende/mangelfuld registrering i og for sig medføre, at selskabet oversendes til tvangsopløsning.

4. TVANGSOPLØSNING VED MANGELFULD/UKORREKT REGISTRERING SAMT MANGLENDE OPFYLDELSE AF OPBEVARINGSPLIGTEN – § 225

Det vil fortsat være muligt at sende et selskab til tvangsopløsning ved skifteretten, hvis selskabet ikke har registreret dets reelle ejere i henhold til selskabslovens § 58 a, jævnfør § 225. I modsætning til tidligere udvides nu reglens anvendelsesområde, således at selskabet efter den nye bestemmelse også kan sendes til tvangsopløsning ved mangelfuld registrering af reelle ejere.

Har et selskab foretaget registrering af en eller flere reelle ejere, og det efterfølgende, for eksempel ved indberetning efter hvidvaskloven efter punkt 3 eller ved kontrol, kan konstateres,

- at der mangler at blive foretaget registrering af nogle af selskabets reelle ejere
- at der mangler oplysning om arten og omfanget af det reelle ejerskab
- at det ikke er den korrekte person, som er registreret som reel ejer
- at reelle ejere er registreret med forkert adresse eller et forkert navn,

vil der fremover kunne gribes ind over for forholdet med tvangsopløsning.

Et selskab kan med de nye bestemmelser også sendes til tvangsopløsning, hvis:

- selskabet ikke har opbevaret dokumentation om de indhentede oplysninger om dets reelle ejere eller om forsøg på identificeringen efter reglerne i § 58 a, stk. 5, som er omtalt under punkt 2
- selskabet har opbevaret mangelfuld dokumentation i henhold til at indhente, opbevare og registrere oplysninger om reelle ejere.

Af lovbemærkningerne fremgår som eksempel på mangelfuld dokumentation, hvis:

- selskabets reelle ejere er den eller de personer, som selskabet har registre-

ret, herunder oplysninger om arten og omfanget af det reelle ejerskab, hos Erhvervsstyrelsen

- selskabet har registreret, at det ikke har reelle ejere eller ikke kan identificere reelle ejere, og selskabet ikke kan dokumentere, at det har udtømt alle rimelige identifikationsmuligheder for at identificere de reelle ejere. Lovbemærkningerne nævner positivt her, at i dette tilfælde vil det ikke være tilstrækkeligt at notere, at den formodede reelle ejer ikke ønsker at give sig til kende, da selskabet, som omtalt i punkt 2, skal forsøge at benytte alternative identifikationsmetoder.

Det fremgår videre i bemærkningerne, at tvangsopløsning som sanktion i tilfælde af mangelfuld registrering eller manglende eler mangelfuld opbevaring af dokumentation alene vil anvendes som sidste udvej, idet reaktionen i første omgang vil være, at der bliver rettet henvendelse til selskabet med henblik på udbedring af det mangelfulde forhold, hvor der fastsættes en frist for berigtigelse heraf.

REVISORS ROLLE I RELATION TIL REGISTRERING AF REELLE EJERE

Den gældende pligt i selskabslovens § 147, stk. 2, hvor revisor skal påse, at ledelsen overholder en række nærmere angivne forpligtelser, vil også omfatte en kontrol af, at selskabet har foretaget den lovpligtige registrering af reelle ejere samt kontrol af, at selskabet opbevarer den nødvendige dokumentation. Derfor skal selskabets eventuelle revisor påse, at selskabet har opfyldt disse forpligtelser. Dette kan revisor påse ved at slå op i ejerregistret på cvr.dk, indhente generalforsamlingsreferater, samt indhente dokumentation på identifikationsforsøg på reelle ejere med videre.

Hvis revisor konstaterer, at selskabet ikke har registreret reelle ejere, herunder eventuelt registreret direktionen som reelle ejere,

ikke har sørget for at forsøge at identificere sådanne reelle ejere eller ikke har opbevaret oplysninger herom, skal revisor som udgangspunkt afgive supplerende oplysninger i revisionspåtegningen – eller erklæringen om udvidet gennemgang – i selskabets årsrapport.

Det skal bemærkes, at revisors pligt er at kontrollere, om selskabet har registreret reelle ejere – med andre ord kontrollere virksomhedens handlepligt. Det er derimod ikke revisors pligt at kontrollere rigtigheden af registreringerne og dokumentationen herfor, eller at vurdere om selskabet har foretaget alle rimelige forsøg på at identificere reelle ejere.

Det skal endvidere bemærkes, at revisorer og revisionsvirksomheder er omfattet af hvidvaskloven. I hvidvaskloven er der, som beskrevet under punkt 3, krav om, at omfattede virksomheder, herunder revisionsvirksomheder, skal foretage kundekendskabsprocedurer af deres kunder, som blandt andet omfatter kontrol af identitetsoplysninger for reelle ejere og klarlæggelse af selskabets ejerstruktur. Intensiteten og frekvensen af kundekendskabsprocedurer afhænger af risikovurderingen af den konkrete kunde. Såfremt revisors kunde er en højrisiko-kunde, kan der for revisor hypotetisk være et meget større arbejde forbundet blandt andet med identificeringen af reelle ejere, end hvis der er tale om en lavrisiko-kunde, hvor revisor kan lægge kundens undersøgelser og dokumentation til grund for rigtigheden af registreringerne eller lægge Erhvervsstyrelsens register til grund for at understøtte deres arbejde. Med hvidvaskloven følger det dog, at revisor og revisionsvirksomheden har en særskilt underretningspligt, som indebærer, at revisor bliver forpligtet til at underrette uoverensstemmelse i en virksomheds oplysninger om blandt andet reelle ejere, som de får kendskab til, til Erhvervsstyrelsen. •

Helene Hjort Jørgensen er uddannet cand.merc.aud. fra CBS og er Assistant Manager i Deloitte, hvor hun primært arbejder med revision af finansielle institutter herunder pengeinstitutter og investeringsforeninger.

Nye kvalitets- sikrings- standarder i exposure draft fra IAASB

Simon Brorson Nielsen er uddannet cand.merc.aud. fra CBS og er Senior Consultant i Deloitte's Assurance Offerings afdeling, hvor han primært arbejder med rådgivning vedrørende IFRS samt øvrige komplekse regnskabsmæssige problemstillinger.

Tekst/ **Helene Hjort Sørensen & Simon Brorson Nielsen**
Deloitte

ARTIKLEN BASERER SIG PÅ EN NY KANDIDATAFHANDLING MED TITEL "ISQM 1 OG 2 – EN UNDERSØGELSE AF DEN PRAKTISKE PÅVIRKNING AF NYE KVALITETSSIKRINGSSTANDARDE", SOM ER SKREVET I PERIODEN FRA MAJ–SEPTEMBER 2019.

IAASB udsendte i februar 2019 to nye kvalitetsstyringsstandarder: International Standard on Quality Management 1, Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements (ISQM 1) og International Standard on Quality Management 2, Engagement Quality Reviews (ISQM 2) i exposure draft. De to kvalitetsstyringsstandarder skal, når de træder i kraft, erstatte den nuværende kvalitetsstyringsstandard International Standard on Quality Control 1 (ISQC 1). Standarderne er blevet til i forbindelse med et IAASB-projekt, som de seneste år har arbejdet med det formål at gøre revisionsvirksomhedernes kvalitetsstyring mere robust i et marked, der bliver mere og mere komplekst.

Med to nye standarder er der dermed sket en opdeling i forhold til den nuværende kvalitetssikringsstandard. ISQM 1 definerer indholdet, politikkerne og kravene til revisionsvirksomhedernes kvalitetsstyringssystem, herunder udvælgelsen af opgaver til intern kvalitetssikringsgennemgang. Retningslinjerne og procedurerne for revisionsvirksomhedernes proces for intern kvalitetssikringsgennemgang, lige fra udvælgelse af ansvarlige personer til dokumentation og

afrapportering af udført arbejde, er derimod flyttet til den separate standard ISQM 2.

ISQM 1

IAASB's formål ved udarbejdelsen af ISQM 1 har primært været at forbedre skalerbarheden af revisionsvirksomhedernes kvalitetsstyringssystem. Skalerbarheden skal sikre, at virksomhederne i højere grad har et proaktivt kvalitetssikringssystem, der imødegår de risici, som den enkelte revisionsvirksomhed står overfor. ISQM 1 kræver, at revisionsvirksomhedernes kvalitetsstyringssystemer opbygges på baggrund af de konkrete, interne og eksterne forhold, der gør sig gældende for den enkelte revisionsvirksomhed.

Den nye standard kræver dermed, at revisionsvirksomhederne implementerer en risikovurderingsproces, hvor den på baggrund af blandt andet overvejelser om typen af kunder, kompleksitet i opgaver, størrelse på revisionsvirksomheden, revisionsvirksomhedens strategi og mange andre forhold, identificerer de kvalitetsmål og kvalitetsrisici, som er relevante for den pågældende virksomhed. Når kvalitetsmålene og risiciene er identificeret, skal den enkelte revisionsvirksomhed designe handlinger, der imødegår de enkelte risici, således at målene opfyldes, og virksomheden derved opretholder et robust kvalitetssikringssystem.

Dermed er ISQM 1 designet således, at den i højere grad end ISQC 1 ligner de øvrige revisionsstandarder (ISA'erne), hvor det overordnede formål er at identificere og afdække konkrete risici.

Revisionsvirksomhedens risikovurderingsproces skal foretages inden for syv specifikke komponenter, der er defineret i ISQM 1. Komponenterne er i standarden defineret ved at være højt integrerede komponenter

inden for kvalitetsstyring og er derfor vurderet relevante for alle revisionsvirksomheder. Det er følgende komponenter, som revisionsvirksomhederne skal foretage en risikovurdering indenfor:

- Governance og lederskab
- Relevante etiske krav
- Accept og fortsættelse af kundeforhold og specifikke opgaver
- Opgavens udførsel
- Ressourcer
- Information og kommunikation
- Overvågning og udbedringsproces.

I tillæg til de kvalitetsmål, kvalitetsrisici og handlinger, som revisionsvirksomheden nu selv skal identificere som en del af deres interne risikovurdering, fastsætter ISQM 1 også en række standardiserede mål og handlinger for de ovenstående syv komponenter, som IAASB har udtalt, at de forventer vil være relevante for alle revisionsvirksomheder.

ISQM 2

ISQM 2 indeholder de nye bestemmelser om revisionsvirksomhedens interne kvalitetssikringsgennemgang, herunder hvorledes omfanget af kvalitetssikringsopgaver er udvidet, udvælgelse og kvalifikation af kvalitetssikringspersoner samt udførsel og dokumentation af kvalitetssikringsgennemgangen.

ISQM 2 har fokus på, at revisionsvirksomheden skal sikre, at de kvalitetssikringspersoner, der udvælges til at udføre kvalitetssikringsgennemgangen, har kompetencerne, færdighederne og passende autoritet til at udføre den pågældende opgave. Hertil kommer, at kvalitetssikringspersonen overholder relevante etiske krav i form af eksempelvis uafhængighed fra opgaveteamet på den enkelte opgave, men også generelt i forhold til opgavepartneren på den specifikke sag.

Endvidere fastsætter ISQM 2 detaljerede krav til udførsel af den enkelte kvalitetssikringsgennemgang, herunder hvilke relevante drøftelser det forventes, at kvalitetssikringspersonen har med opgavepartneren og andre relevante medlemmer af opgaveteamet. Endelig fastsætter ISQM 2 skærpede krav til dokumentation af kvalitetssikringsgennemgangen, således at de i mange tilfælde er på samme niveau som opgaveteamet generelt. Dette vil sige, at kvalitetssikringspersonen skal vurdere, hvilken dokumentation, der er tilstrækkelig for opgaven. Dermed skal en erfaren praktiserende revisor, uden tidligere erfaring med opgaven, kunne forstå type, timing og omstændighederne vedrørende opgaven, herunder de handlinger, der er foretaget ved kvalitetssikringsgennemgangen og de konklusioner, der er nået.

KONKLUSION AF ANALYSE AF VÆSENTLIGSTE NYE KRAV

Vores analyse af den praktiske påvirkning på de danske revisionsvirksomheder, som spænder fra de største revisionsvirksomheder på det danske marked ned til de helt små, viser følgende områder, hvor vi har fundet væsentlige ændringer i forhold til ISQC 1.

GOVERNANCE OG LEDERSKAB

Der kommer med ISQM 1 til at være et mere vidtgående behov for, at ledelsen i revisionsvirksomheden definerer og agerer efter, at kvaliteten skal være en væsentlig del af kulturen i revisionsvirksomheden. Dermed skal ledelsens integritet afspejle, at kvaliteten er et af de bærende elementer; her-

under skal de dokumentere, at revisionskvaliteten er et bærende element i deres revisionsvirksomhed.

RISIKOVURDERINGSPROCESSEN

Revisionsvirksomheden skal implementere en risikovurderingsproces som tidligere beskrevet, og denne nye proces er det afgørende element i kvalitetsstyringssystemet i revisionsvirksomheden. Dette vurderes at være nyt for hovedparten af alle revisionsvirksomheder.

NETVÆRKS KRAV

ISQM 1 stiller i højere grad krav til proaktiv kommunikation mellem revisionsvirksomheden og dets netværk. Kravene skelner ikke imellem forskellige typer af netværk, og det gælder derfor såvel globale netværk som lokale revisornetværk.

DOKUMENTATION

I lighed med de øvrige områder er der særligt for dokumentationsdelen også indført en række stramninger og øgede krav til, at der for alle de syv komponenter i højere grad end tidligere skal dokumenteres revisionsvirksomhedernes stillingtagen til og konklusionerne herved i deres interne kvalitetsstyringssystem.

ISQM 2 – UDVELGELSE AF OPGAVER OG DOKUMENTATION

Da IAASB har valgt at flytte reguleringen om kvalitetssikringsgennemgangen ud i sin egen standard, er det ikke til at komme uden om, at der i samme omgang også er indført flere skærper til, hvordan og på hvilke opgaver

kvalitetssikringsgennemgangen skal udføres. ISQM 2 kræver nemlig, at der udføres en kvalitetssikringsgennemgang på flere opgaver end tidligere, blandt andet på opgaver, hvor revisionsvirksomheden vurderer, at selskabet er af betydelig offentlig interesse – og dermed afviger fra det nuværende krav om kvalitetssikringsgennemgang kun i de tilfælde, hvor selskabet er underlagt EU's PIE definition.

I tillæg hertil udvides dokumentationskravet også betydeligt, og det kræves, at kvalitetssikringskontrollanten dokumenterer sin udførte kvalitetssikringsgennemgang på lige fod med øvrige medlemmer på revisionsteamet, det vil sige, at dokumentationen kan stå alene, og at en udefrakommende kan nå samme konklusioner som kvalitetssikringskontrollanten ved gennemgang af dennes arbejde.

OPSUMMERING

Det samlede budskab med de nye kvalitetssikringsstandarder er således, at de bør hjælpe revisionsvirksomheden med at skalere og skræddersy deres kvalitetsstyringssystem til alle relevante og konkrete forhold. I tillæg hertil vil det være en hjælp for revisionsvirksomheden, når den skal vurdere, om der er behov for yderligere eller færre procedurer eller handlinger, der bør foretages for at sikre et passende kvalitetsstyringssystem. Dog er de nye standarder samtidig meget omfattende og komplekse og kræver omhyggelige overvejelser og dokumentation vedrørende alle elementer i kvalitetsstyringssystemet. •

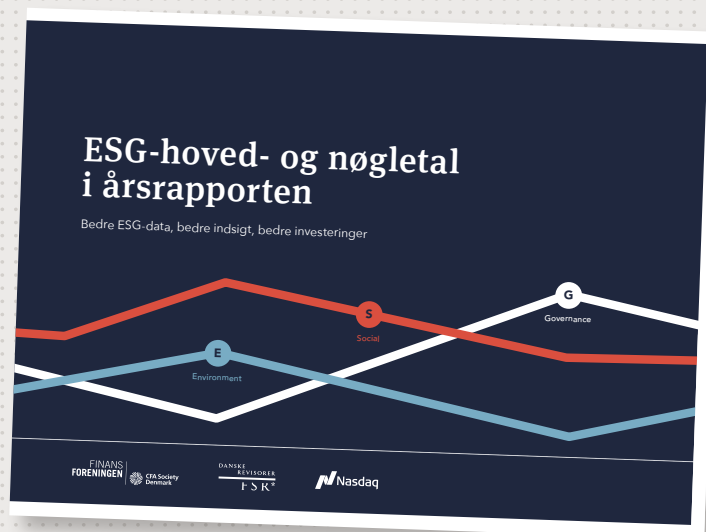
15 NYE NØGLETAL

gør det nemmere at arbejde med ESG-rapportering

Med lanceringen af 15 ESG-nøgletal bliver det nemmere for virksomheder at arbejde med ESG-data. Det bliver ligeledes nemmere for investorerne at screene potentielle investeringer, når de ønsker at vurdere ud fra faktorer som klima, arbejdsforhold og ledelsesskik.

De 15 nøgletal er lanceret i et samarbejde mellem Finansforeningen/CFA Society Denmark, Nasdaq Copenhagen og FSR – danske revisorer for at sikre ensartede og sammenlignelige nøgletal på tværs af regnskaber og virksomheder.

Du kan læse om ESG-nøgletallene i folderen "ESG-hoved- og nøgletal i årsrapporten", hvor du også får udregningsmetoder til, hvordan du kommer frem til nøgletal inden for miljødata, sociale data og ledelsesdata.

Hent folderen om ESG-nøgletallene på fsr.dk/esg

Publikationen "ESG-hoved- og nøgletal i årsrapporten" er blevet tildelt den internationale pris ISAR Honours 2019. Prisen uddeles til en organisation i et af UNCTAD's medlemslande, der faciliterer forbedringer af virksomhedernes rapportering om bæredygtighed, herunder også at fremme integration af bæredygtighedsoplysninger (ESG) i virksomhedernes rapportering.

Claus Andersen har de sidste 21 år været revisor, konsulent og partner i henholdsvis KPMG og EY. Claus udtrådte af EY per 1. januar 2019 og stiftede SolidCyber. SolidCyber rådgiver om cybersikkerhed og beskyttelse af persondata, hvor fokus er at give ledelsen redskaberne og forståelsen til at etablere et robust og balanceret forsvar af det, der virkelig betyder noget.

ISO 27701 INTRO- DUKTION OG PRAKTISK ANVENDELSE

Tekst/ **Claus Andersen**,
SolidCyber

INDLEDNING

Medio august 2019 offentliggjorde International Standard Organisation (ISO) den længe ventede standard til beskyttelse af personhenførbare data. Standarden er en udbygning af de eksisterende og meget anvendte sikkerhedsstandarder ISO 27001 og ISO 27002.

Særligt interesserede vil kunne have arbejdet med standarden i udkast (under navnet ISO 27552) eller under dens engelske forbillede BS 10012.

De fleste danske virksomheder har enten udarbejdet deres egne kontrolrammer for persondata eller har anvendt FSR – danske revisors og Datatilsynets kontrolramme beskrevet i erklæringens skabelon: *“Uafhængig revisors ISAE 3000-erklæring med sikkerhed om informationssikkerhed og foranstaltninger i henhold til databehandlersaftale med [Dataansvarlig]”*.

Men der har ikke tidligere været en international standard, der så elegant forbinder kontrolrammen til at beskytte persondata med kontrolrammen til at beskytte it generelt. Standarden er derfor rigtig interessant for virksomheder, som arbejder med systematisk at beskytte og rapportere deres beskyttelse af personhenførbare data.

Set i en revisionsmæssig sammenhæng er der nu kommet en international standard, som kan træde i stedet for en ren dansk erklæringsstandard udarbejdet af FSR – danske

revisorer og Datatilsynet, hvorfor man vil kunne imødesee en spændende udvikling på dette område.

FORMÅL MED ISO 27701

Formålet med ISO 27701 er at definere en kontrolramme for beskyttelse af persondata, som løbende kan tilpasses en foranderlig verden.

På samme måde som de øvrige ISO-standarder giver ISO 27701 et dokumenteret holistisk grundlag efter en anerkendt international standard for at vurdere designet og effektiviteten af udførte kontroller internt i en organisation.

Hvis man vælger at kommunikere organisationens kontrolmodenhed eksternt med enten en ISO-certificering, en revisionserklæring (efter ISAE 3402, ISAE 3000 eller efter RS 3000) eller i mere runde vendinger, kan ISO 27701-arbejdet medvirke til en styrkelse af tilliden mellem organisationen og organisationens kunder, leverandører og samarbejdspartnere i øvrigt.

STRUKTUR AF ISO 27701

ISO 27701 tager udgangspunkt i en forretningsmæssig risikovurdering, som er styrende for kontrolrammen (ligesom i ISO 27001).

Standarden er opdelt i en række logiske afsnit, hvoraf de væsentligste er:

- Afsnit 5 om persondatarelaterede krav til ISO 27001
- Afsnit 6 om persondatarelaterede krav til ISO 27002
- Afsnit 7 om persondataspecifikke kontroller for en dataansvarlig
- Afsnit 8 om persondataspecifikke kontroller for en databehandler.

Derudover indeholder standarden en række gode anvendelige referencetabeller mellem ISO 27701 og GDPR, ISO 27018 (Public Cloud Privacy) og ISO 29151 (Code of Practice, Privacy), så der er også noget for de mest nørdede af os.

ANVENDELSE AF ISO 27701

Standarden bør anvendes i direkte forlængelse af ISO 27001 og ISO 27002, da standarden er udarbejdet som en udvidelse af ISO 27001 og ISO 27002.

Hvis man ikke anvender ISO 27001 og ISO 27002 i dag, kan man anvende afsnit 7 og 8 som operationelle persondatakontrolmål og kontroller, men det kræver, at man sætter noget i stedet for ISO 27001 og ISO 27002 i sin samlede kontrolramme. Hvis man omvendt allerede anvender ISO 27001 og ISO 27002, vil ISO 27701 give muligheden for at bygge bro mellem it-sikkerhed og DPO-funktioner og medvirke til at skabe en fælles ramme til beskyttelse af virksomheden.

På det helt praktiske plan skal man starte med at forstå, hvor behovet og ønsket for compliance med ISO 27701 er opstået – (eksempelvis kontroleffektivisering, fuld kommerciel udnyttelse af persondata på lovligt grundlag, internt compliancekrav, eksternt kontaktkrav og eksternt kommunikationsønske); dernæst bør man:

- Fastlægge ambitionen, herunder hvad man ønsker at kommunikere og til hvem
- Forstå og opdatere anvendelsen af persondata i organisationen med afsæt i GDPR-arbejdet
- Udarbejde/opdatere SoA (Statement of Applicability)
- Læse PAS99, som giver grundig vejledning i at anvende flere standarder samtidig

- Afdække kontraktforhold med underleverandører (og stille krav (afsnit 8))
- Opdatere de eksisterende samt udarbejde ISO 27001- og ISO 27002-kontroller til at omfatte persondatadimensionerne
- Udarbejde kontrolmål og kontroller for de relevante persondataområder (afhængigt af om man er dataansvarlig (afsnit 7) eller databehandler (afsnit 8)).

MINE FORVENTNINGER

ISO 27701 er stadig en meget ny standard, men allerede nu kan jeg se en række områder, hvor den kan medvirke til at gøre en forskel:

- Det er muligt at konsolidere GDPR, it-sikkerhedskontroller og rapportering samt få en fælles international ramme at styre sikkerhed efter.
- ISO 27001, ISO 27002 samt ISO 27701, afsnit 8 bliver et kontraktkrav (erstattende GDPR-krav om RS 3000 eller lignende). Her er det afgørende omfanget og ikke så meget hvilken standard, der stilles krav om.
- Datasubjekter vil stille yderligere krav til dataansvarlige, og dataansvarlige vil stille yderligere krav til databehandlere, da kravene nu er lettere at få et overblik over.
- Hvis du processerer persondata for andre, bør du overveje at indrette dine processer efter ISO 27701, da du vil blive bedt om at rapportere på det.
- De første virksomheder er ISO 27701-certificeret (Microsoft er på vej), så det er den vej, vinden blæser.

Hvis der er noget, du ønsker at diskutere, eller du generelt har nogle spørgsmål til ISO 27701, er du meget velkommen til at skrive til mig direkte på: claus.andersen@solidcyber.dk. •

Fritz Vad Sørensen er uddannet fuldmægtig fra Told- og Skatteskolen i København og er Master i Moms & Afgifter fra Handelshøjskolen/Aarhus Universitet. Fritz Vad Sørensen har 15 års erfaring inden for området og arbejder som moms- og afgiftsrådgiver i Beierholm.

SALG AF 'GAMMEL' EJENDOM ER IKKE PER DEFINITION EN MOMSPLIGTIG BYGGEGRUND

*EU-domstolen har udtalt sig principielt vedrørende
definitionen af en 'gammel' ejendom kontra en byggegrund
– og har klart underkendt Skattestyrelsens praksis på området.*

Tekst/ **Fritz Vad Sørensen**
Beierholm

PRAKSIS INDTIL NU

I de seneste år har det tidligere SKAT, i dag Skattestyrelsen, haft en mere og mere restriktiv praksis vedrørende salg af 'gamle' ejendomme. Den hidtidige praksis har således været, at når sælgeren var involveret i nedrivningen af den faste ejendom, ville salget blive anset som et salg af en byggegrund. Det samme gjorde sig gældende – og er fortsat gældende – i de tilfælde, hvor ejendommen nedrives før salget. Desuden var der tale om salg af en byggegrund, når sælger var involveret i købers efterfølgende opførelse af ny fast ejendom, eller købers hensigt om nedrivning fremgik af overdragelsesaftalen. Hvis det kunne dokumenteres, at sælger alene var vidende om købers hensigt om at nedrive den faste ejendom, var dette endda tilstrækkeligt til, at Skattestyrelsen anså salget for at være salg af en byggegrund.

Ovenstående praksis har bevirket, at alle ejendomme, hvor køber ville nedrive de eksisterende bygninger, var i risikozonen for at blive momspligtige – selv ejendomme, der ikke var nedrivningsmodne i almindelig forstand. Ejendomme er i momsmæssig henseende 'gamle', når de har været taget i brug i over fem år.

BETYDNINGEN AF SKATTESTYRELSENS PRAKSIS

Skattestyrelsens praksis har medført, at salget af mange ejendomme er blevet momspligtige. Det skyldes, at salg af 'gamle' ejendomme som udgangspunkt kan sælges momsfrit, hvorimod salg af byggegrunde som udgangspunkt er momspligtige.

Når køber erhverver en fast ejendom for at nedrive bygningerne og opføre boliger til udlejning, har køberen ikke fradrag for momsen ved købet. Det skyldes, at udlejning af fast ejendom til boligformål er fritaget for moms, og de omkostninger, der direkte kan henføres til denne udlejning, herunder køb af grunden, ikke er momsfradragsberettigede. Momsen bliver således til en omkostning for virksomheden.

DEN AKTUELLE SAG

Sagen, som EU-domstolen har taget principiel stilling til, er rejst af KPC Herning, der er en dansk projektudviklings- og entreprenør-virksomhed, som udvikler boligprojekter og opfører byggerier i totalentreprise.

KPC Herning og en boligforening var gået sammen om at udarbejde et idéprojekt om etablering af almene ungdomsboliger på et areal på havnen i Odense. KPC Herning køber herefter grunden, hvor der ligger et eksisterende og fuldt funktionsdygtigt pakhus. I overdragelsesaftalen mellem Odense Havn (sælger) og KPC Herning (køber) betinger Odense Havn sig blandt andet, at KPC indgår aftale med en almen boligforening om et ungdomsboligprojekt på det pågældende areal.

Herefter overdrager KPC Herning grunden inklusiv pakhuset til en boligforening, hvor KPC Herning betinger sig, at KPC Herning skal forestå projektering, opførelse og levering af ungdomsboligerne. Der er således tale om ét samlet aftalegrundlag.

Pakhuset skulle delvist nedrives, hvilket boligforeningen skulle stå for. Og en del af pakhuset skulle bevares og anvendes i ungdomsboligerne.

KPC Herning anmodede Skatterådet om et bindende svar på, hvorvidt de to overdragelser (fra Odense Havn til KPC Herning og fra KPC Herning til boligforeningen) kunne ske uden tillæg af moms. Skatterådet fandt, at begge salg skulle tillægges moms.

Sagen blev af KPC Danmark indbragt for Landsskatteretten, som gik imod Skatterådet og dermed gav KPC Danmark medhold i, at de to overdragelser ikke var momspligtige. Landsskatteretten lagde vægt på, at der var en bygning på grunden ved overdragelserne. Der var heller ikke tale om en samlet leverance fra KPC Herning til boligforeningen, selvom KPC Herning skulle opføre ny fast ejendom for boligforeningen.

Det daværende SKAT indbragte herefter sagen for byretten, som henviste til Vestre Landsret, der besluttede sig for at udsætte sagen og i mellemtiden spørge EU-domstolen om følgende præjudicielle spørgsmål:

“Er det foreneligt med momsdirektivet at fortolke reglerne således, at salg af bygninger som i denne sag, hvor parterne har til hensigt helt eller delvist at nedrive disse for at gøre plads til nye bygninger, at sådant salg skal anses som salg af en byggegrund?”

EU-DOMSTOLEN NÅR FREM TIL ...

EU-domstolen udtaler, at det første salg fra Odense Havn til KPC Herning ubestridt er overdragelse af en fuldt funktionsdygtig ejendom med grund, og derfor er der tale om et momsfrit salg af en 'gammel' bygning. Der er ved dette salg ikke foretaget delvis nedrivning eller andre ændringer på ejendommen.

Det efterfølgende salg fra KPC Herning til boligforeningen anser EU-domstolen også for at være et momsfrit salg. Der lægges vægt

på, at pakhuset reelt stadig kan anvendes, og at KPC Herning ikke er involveret i den delvise nedrivning.

EU-DOMSTOLENS BETYDNING FOR PRAKSIS FREMADRETTET SAMT DEN AKTUELLE SAG

Når EU-domstolen udtaler sig "præjudicielt", er det vigtigt at holde sig for øje, at denne "dom" ikke er et udtryk for, at sagen mellem det daværende SKAT og KPC Herning er endelig afgjort. Det er derimod et udtryk for, at Vestre Landsret nu har fået nogle retningslinjer eller værktøjer til at fortolke reglerne, hvorefter Vestre Landsret skal tage stilling til den aktuelle sag.

Det er vores klare forventning, at Vestre Landsret nu med EU-domstolens principielle stillingtagen når frem til (formelt), at både salget fra Odense Havn til KPC Herning og salget fra KPC Herning til boligforeningen er momsfrit.

EU-DOMSTOLENS BETYDNING BAGUDRETTET

Det er vores forventning, at Skattestyrelsen udsender et styresignal, hvor de tilkendegiver de elementer, der skal vurderes i sammenlignelige sager ved fastsættelse af momspligten. Desuden bør Skattestyrelsen tilkendegive retningslinjer og frister for genoptagelse af sager, som i medfør af den nu underkendte praksis er afgjort eller behandlet forkert rent momsmæssigt. Dette styresignal fra Skattestyrelsen er dog ikke lige på trapperne. Først skal Vestre Landsret nu tage stilling, som nævnt ovenfor, hvorefter Skattestyrelsen skal påbegynde arbejdet med udarbejdelse af styresignalet.

BEIERHOLMS ANBEFALING

Det er vores forventning, at Skattestyrelsen tillader genoptagelse tilbage fra 1. januar 2011, men dette ved vi først endeligt, når styresignalet er offentliggjort. I tilfælde af, at Skattestyrelsen mod forventning vil begrænse perioden for genoptagelsen, kan det således være en god ide allerede på nuværende tidspunkt at søge genoptagelse af afsluttede sager. Dette er for potentielt at undgå forældelse. Det er dog vores forventning, at sagerne ikke sagsbehandles, førend styresignalet er offentliggjort. Men det forhindrer, at sagerne potentielt forældes.

Indtil styresignalet fra Skattestyrelsen forhåbentligt offentliggøres, anbefaler vi, at al dokumentation vedrørende sagerne bibeholdes, og at der ikke foretages dispositioner om nedrivning af fast ejendom forud for et salg eller andre dispositioner i den retning, inden sagen er drøftet med en revisor eller momsspecialist. •

/ FAGLIGT UDKLIP

JURA / AF THOMAS BØGEDAL KRISTENSEN, PARTNER I BECH-BRUUN

WHISTLEBLOWERDIREKTIVET ER NU BLEVET VEDTAGET

Ministerrådet i EU vedtog den 7. oktober 2019 whistleblowerdirektivet, der blandt andet forpligter private arbejdsgivere med 50 eller flere ansatte til at etablere en whistleblowerordning. Direktivet er baseret på et forslag fra Europa-Kommissionen. Medlemslandene har en frist på to år til at vedtage nationale regler, der implementerer direktivet.

Det nye whistleblowerdirektiv har til formål at styrke håndhævelsen af EU-retten inden for specifikke områder, herunder ved at gøre det obligatorisk for en række juridiske personer i den private og i den offentlige sektor at etablere en whistleblowerordning. Derudover skal whistleblowerdirektivet styrke beskyttelsen af whistleblowere, der indberetter om overtrædelser af en række EU-retsakter.

Det fremgår af whistleblowerdirektivet, at private virksomheder med 50 eller flere ansatte skal etablere en whistleblowerordning, som blandt andet skal gøre det muligt for de ansatte i virksomheden at indberette overtrædelser, der er omfattet af direktivets dækningsområde. Denne nedre grænse

for antal af ansatte gælder dog ikke, hvis der følger en forpligtelse til at etablere en whistleblowerordning fra særlovgivningen om eksempelvis finansiel regulering eller hvidvaskreglerne.

Samtidig skal alle offentlige myndigheder som udgangspunkt etablere en intern whistleblowerordning. Medlemslandene kan dog i forbindelse med implementeringen af direktivet vælge at undtage små kommuner (under 10.000 indbyggere eller færre end 50 ansatte) og andre offentlige myndigheder med færre end 50 ansatte. I forbindelse med etableringen af whistleblowerordningen er der ifølge whistleblowerdirektivet intet til hinder for, at ordningen udformes på en sådan måde, at eksempelvis eksterne samarbejdspartnere også har mulighed for at foretage indberetninger om overtrædelser.

Whistleblowerdirektivet indeholder samtidig en lang række krav og regler til den interne whistleblowerordning, dækningsområder samt beskyttelse mod repressalier mod whistlebloweren.

Det vedtagne whistleblowerdirektiv fastsætter minimumsstandarder for beskyttelsen på området. Når direktivet skal implementeres i dansk ret, vil der derfor være mulighed for at indføre bestemmelser, der går videre end direktivet. •

/ FAGLIGT UDKLIP

JURA / AF THOMAS BØGEDAL KRISTENSEN, PARTNER I BECH-BRUUN

JUSTERING AF MULIGHED FOR LÅN TIL UDENLANDSKE MODERSELSKABER

Den 31. oktober trådte en ny bekendtgørelse (BEK nr. 275 af 25. marts 2010 om lån med videre til udenlandske moderselskaber) i kraft. Baggrunden for opdateringen er ændringer i OECD's Country Risk Classification.

Med opdateringen følger en ændring af, hvilke udenlandske moderselskaber, der er omfattet af reglen om moderselskabslån i selskabslovens § 211. I henhold til denne bestemmelse kan datterselskaber stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for danske og visse udenlandske moderselskaber. Det er forsat et krav, at moderselskabet, som der stilles midler til rådighed for er 1) et aktieselskab, 2) et partnerselskab 3) et anpartsselskab eller 4) et selskab med tilsvarende retsform.

Herudover er det et krav, at moderselskabet har hjemsted i et EU-land, et EØS-land eller et af følgende lande: Schweiz, Australien, Canada, Chile, Israel, Japan, Sydkorea, New Zealand, Singapore, Taiwan eller USA. Chile og Israel er nye lande på listen grundet ændret klassificering i OECD's landerisikovurdering, mens Hong Kong udgår.

Oprindeligt var bekendtgørelsen tiltænkt at tage højde for Brexit, der var planlagt til den 31. oktober 2019, men som følge af udskydelsen af Brexit er der ikke sket ændringer for så vidt angår Storbritannien, idet landet som hidtil blot omfattes af bekendtgørelsens henvisning til "EU-lande". •

Har du styr på den nye ferielov ?

Hvis du laver løn for dine kunder, skal du have styr på **samtidighedsferie, overgangsordningen, indefrysning af feriepenge** og meget mere. Det kan vi hjælpe dig med.

Bliv klar med DataLøn

Når lovgivningen ændrer sig, følger DataLøn naturligvis med. Og som lønpartner hos os får du altid

- mere **effektive processer** for dig og din forretning
- mindre tastearbejde, **færre fejl** og mere tid til dine kunder
- telefonsupport til dit lønarbejde

Bliv lønpartner for 0 kr. om måneden.

HVERDAGENS UDFORDRINGER

Prisen bliver presset, det er svært at skaffe nye medarbejdere, den voksende rådgivning kræver nye og flere kompetencer, og der er modsattede krav til revisionen fra kunder og myndigheder. Tre revisorer beretter om udfordringerne fra revisionsbranchen ultimo 2019.

Tekst/ **Anders Birch Breuning**
Context Media

Travlhed og stor mangel på kontrol

Thomas Henckel
Statsautoriseret revisor og direktør, Aage Maagensen
Nykøbing Falster

“Der er travlt, også i andet halvår, og på trods af det bliver vi presset ned i pris. Det virker paradoksalt, og som om revisorer ikke har forstand på økonomi, men jeg tror, at prispresset skyldes overoptimisme hos os revisorer. Vi tænker, at vi kan gøre det lidt hurtigere, bruge lidt mere automatisering og derfor kan sænke prisen. Den største udfordring for revisorer lige nu er at håndtere travlheden og samtidig holde sig orienteret. Der kommer hele tiden nye regler, som vi skal sætte os ind i – for eksempel regler for hvidvask og nye vejledninger med større krav til revisor. Og i takt med at rådgivningsdelen vokser, og vi skal være mere konsulenter end tidligere, skal vi også have en bredere viden. Det stiller store krav.

Det er et problem, at vi overholder vores indberetningspligt, uden at myndighederne reagerer på indberetningerne. Når vi for eksempel indberetter om mistanke om hvidvask eller skriver i en påtegning, at man har overskredet skattereglerne, sker der ikke noget. Samtidig betyder den lempede revisionspligt, som Erhvervsstyrelsen har markedsført massivt, at hvis en kunde er uenig med revisor i for eksempel skattefradrag, så kan flere kunder bare vælge revisor fra. Staten underminerer sit eget indtjeningsgrundlag på den måde – man kan øjensynligt snyde i skat, uden at staten kommer efter én.

Jeg har siddet over for en ny selvstændig kunde, der ikke havde lavet en selvangivelse i tre år, og som bad om assistance til det. Et hurtigt blik på hans virksomhed viste, at der i hvert fald var tjent 500.000 kroner. Han ville finde bilag og vende tilbage. Jeg har ikke hørt fra ham siden. Det går tilsyneladende fint, og han oplever ingen risiko for at blive opdaget. Nu vil man digitalisere kontrollen af indberetninger, men ingen automatisk kontrol kan opdage, hvis en kunde bevidst trækker private udgifter fra i skat. Der mangler kontrol med tydelig konsekvens, så at alle kan se, at reglerne skal følges.”

Der er en kløft mellem det, der giver virksomheden værdi, og de krav, der er til et regnskab. Og den vokser.

Torben Rørmans Seiersen, *Seiersen revision*

Svært at forklare højere pris for samme værdi Nye krav til revisor som rådgiver

Torben Rørmans Seiersen
Indehaver, Seiersen Revision
Egå

“Der er en kløft mellem det, der giver virksomheden værdi, og de krav, der er til et regnskab. Og den vokser. Kunderne forventer et billigt regnskab, der overholder loven, og de er lige så interesseret i den rådgivning om for eksempel skat og fremtiden, der ligger i forlængelse af regnskabet. Kvalitetskontrollen stiller krav om, at der skal være dokumentation for metoden i regnskabet og til væsentlighedsbeløbet.

Erhvervsstyrelsen kræver, at regnskabet blandt andet lever op til årsregnskabsloven, og for Skattestyrelsen er det vigtigt, at alt stemmer. Regnskabet skal opfylde alle krav, og det er svært at forklare kunderne, der ‘bare’ vil have et regnskab, at flere krav betyder, at det bliver dyrere, når man samtidig hører fra politikerne, at det skal være billigere at have virksomhed.

I denne digitale verden er det også tankevækkende, at vi skal indberette separat til Skattestyrelsen, Danmarks Statistik, Erhvervsstyrelsen og mange andre. Det medfører meget dobbeltarbejde. Der kommer hele tiden nye steder, hvortil vi skal indtaste, og det er også umuligt at forklare kunderne. Det ville lette arbejdet meget, hvis alt var samlet i én fil, man indsendte én gang, hvor alle myndigheder kunne få den information, de skal bruge.

I forhold til rekruttering kan vi tilbyde de unge noget helt andet end de store, der også er tiltrækkende – eksempelvis hurtigere kontaktoptagelse og mindre overarbejde. Det virker ret godt, og vi får løbende elever og praktikanter ind. Det er til gengæld sværere at fastholde dem. De er her typisk i tre-fire år; når de er uddannet, så tager de videre – typisk til deres hjemby. Det er selvfølgelig udfordrende, men da vi bliver ved med at tage nye ind, sikrer vi, at der er nogle til at tage over.”

Steen Laursen
Partner, Revision2
Viby J

“Overordnet må man sige, at de klassiske revisionsydelser reduceres over tid. Ting som digitalisering og automatiseret bogføring betyder, at vores regnskabsmæssige opgaver mindskes – min egen tese er, at om ti år vil disse være reduceret til et minimum. Til gengæld bliver forholdene for virksomhederne mere og mere komplekse, og alt i alt betyder det, at der kommer mere og mere rådgivning og mindre revision. Det medfører, at vi er nødt til at flytte os og være bedre til at se fremad og rådgive om fremtiden, frem for alene at se på historikken. Det ændrer kravene til revisor. Man skal have fingeren på pulsen i forhold til emner, hvor ens kunder med fordel kan være på forkant – som for eksempel bæredygtighed og konjunkturer – så vi kan klæde dem bedre på til at håndtere de udfordringer og hjælpe dem med at skabe værdi på bundlinjen.

Digitaliseringen er i fuld gang, og vi skal hjælpe vores kunder til at se markedspotentialerne. Kan vi ikke det, er der andre, der står på spring for at tage over. Rådgivning om og hjælp til digitalisering er derfor en nødvendig ydelse i dag for os som revisorer. Man skal kunne rådgive om en lang række digitale løsninger, som dagligt udbygges, herunder for eksempel bilagsscanning, automatiseret bogføring og automatisk udveksling af data med banker. Det er nødvendigt, at vi mestrer disse ting, hvis vi fortsat skal være den primære rådgiver for virksomhederne.

Udover at digitaliseringen stiller nye og forandrede krav til revisor, medfører den også en anden udfordring. Vi skal tænke anderledes, når vi rekrutterer personale, da opgaverne flytter sig fra de traditionelle revisorydelser til mere digitale opgaveløsninger og markant mere rådgivning. Medarbejderne skal derfor skoles anderledes, når de starter et uddannelsesforløb i en revisorvirksomhed i dag. Under alle omstændigheder ser vi ind i en spændende fremtid, som er langt mere omskiftelig end tidligere.” •

Nyt valgfag i it og dataanalyse i revision på SDU og AU

Alle brancher oplever i øjeblikket en digital transformation, som medfører gennemgribende forandringer i hverdagen og måden, der arbejdes på. Det gælder også for revisorbranchen. Det skaber behov for nye digitale færdigheder og større teknologiforståelse, som i dag ikke er en fast del af revisoruddannelsen. Derfor åbnede Aarhus Universitet og SDU i Kolding i september op for tilmeldinger til et nyt valgfag i it og dataanalyse i revisionen.

Tekst/ **Julie Gjøtterup Andersen**,
redaktionsassistent i FSR – danske revisorer

Det nye valgfag er blevet til i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og SDU i Kolding samt to repræsentanter fra Deloitte og PwC, der til hverdag arbejder med dataanalyse i revisionsmæssig sammenhæng. Udover at have deltaget i at udvikle det nye valgfag, forestår de to repræsentanter fra Deloitte og PwC også dele af undervisningen. Sidste år i september præsenterede CBS som det første universitet et tilsvarende valgfag – det overordnede formål med valgfaget har været at sikre, at universiteterne landet over har det fornødne fokus på udnyttelsen af teknologiens muligheder.

“Vi oplevede, at vores aftagere og markedet generelt efterspurgte nye og anderledes kompetencer hos de studerende. Et vigtigt budskab er, at det nye valgfag ikke er et teknikfag, men et metodefag. Det er mindre afgørende, om de studerende lige mestrer brugen af bestemte systemer, teknikker eller software, så længe de tilegner sig en god forståelse af dataanalysens rolle i at forbedre revisionen, og hvordan de renser, håndterer, fortolker, vurderer og præsenterer store mængder af data og placerer dem i en forretningsmæssig og samfundsmæssig kontekst, så det skaber værdi for kunden. Vi skal udvikle de studerendes analytiske mindset og minde dem om at bevare den sunde fornuft i en tid med overflod af data. Der er ingen tvivl om, at vi med dataanalytiske værktøjer får en bedre og mere ensartede revision. Men teknologien kan ikke alt. Derfor bliver det et mål for os at lære de studerende, at de skal forholde sig kritisk til de resultater, som de kommer frem til, når de arbejder med dataanalyse. Denne kritiske stillingtagen er helt afgørende for revisorernes *license to operate* i dag og fremover,” fortæller Rikke Holmslykke Kristensen, der er adjunkt og profilansvarlig for cand.merc.aud. på SDU i Kolding.

Interaktiv undervisning

Valgfaget tager en helt ny amerikansk lærebog med navnet 'Data Analytics for Accounting' i brug. Bogen er anderledes, fordi den lægger op til et mere interaktivt undervisningsmiljø end tilfældet er, når undervisningen alene består af de klassiske forelæsninger.

Den nye generation af revisorer behøver ikke nødvendigvis at være eksperter i både matematik, it, programmering og statistik, men de skal kunne tale med, forstå og arbejde sammen med andre fagprofiler eksempelvis fra it- eller økonomiafdelingen.

Simon Schrøder

Uddannet cand.merc.it og arbejder med dataanalyse i PwC.

“Som et led i udviklingen af det nye valgfag var det amerikanske forlag bag bogen, McGraw-Hill, på besøg for at præsentere indholdet. Bogen er anderledes, fordi den rummer en interaktiv læringsplatform, hvor de studerende kan arbejde med forskellige øvelser og datasæt. Der ligger enorme ressourcer og forskellige teknologier gemt i den her lærebog, men siden valgfaget kun giver de studerende fem ECTS-point, har vi måtte begrænse os og være benhårde på, hvilke spor vi kører i og med hvilke datasæt. Eksempelvis lægger bogen op til, at nogle øvelser kan laves i Excel og andre i IDEA. Desuden har de studerende også mulighed for at anvende forskellige visualiseringsværktøjer såsom Tableau eller Power Bi til at kommunikere og præsentere resultaterne fra dataanalysen,” forklarer Simon Schrøder, der er uddannet cand.merc.it og arbejder med dataanalyse i PwC.

Han er sammen med Søren Alsen Lauridsen fra Deloitte eksterne lektorer på det nye valgfag både på Aarhus Universitet og SDU i Kolding.

Nedbryder barrierer

Simon Schrøder bliver ofte mødt med oplevelsen af, at det kan virke en smule overvældende at komme i gang med dataanalyse. Derfor forsøger han med valgfaget at lære de studerende at adoptere dataanalyse ind i den kontekst, som de selv arbejder i.

“Fagets indhold og fokus afspejler meget godt den nye digitale og datadrevne virkelighed, som de studerende møder på den anden side af universitetet. Den nye generation af revisorer behøver ikke nødvendigvis at være eksperter i både matematik, it, programmering og statistik, men de skal kunne tale med, forstå og arbejde sammen med andre fagprofiler eksempelvis fra it- eller økonomiafdelingen. Det er min erfaring, at en af de største barrierer for dataanalyse er oplevelsen af, at det kan virke komplekst eller

uoverskueligt. Som underviser er min opgave derfor at bygge bro mellem dataanalyse, den traditionelle revision og revisors hverdag mere generelt. Det kan både være en hverdag som revisor i Big Four eller i en lille eller mellemstor revisionsvirksomhed – for dataanalyse er brugbart i mange forskellige processer, skalaer og sammenhænge. Et eksempel er i systemrevisionen, hvor dataanalyse kan hjælpe revisor med at indhente data og kortlægge, hvad der er foregået i en virksomhed og dens systemer den seneste uge eller måned langt mere præcist end tidligere, hvor samme proces byggede på interviews med nøglepersoner i virksomheden. Her risikerer vigtig information og viden at gå tabt, fordi der kan være elementer og systemer, som de udvalgte interviewpersoner ikke lige kan huske eller slet ikke kender til. Desuden handler dataanalyse heller ikke altid om at identificere uventede og overraskende forhold. Det kan også være et værktøj til at skabe overbevisning om de ting, der er præcis som ventet. Et vigtigt budskab er, at de studerende ikke skal kaste sig over data som det første. Til at begynde med handler det altid om at finde ud af, hvad man gerne vil undersøge, og hvorfor det er relevant, og så kommer indsamlingen af data efterfølgende,” siger Simon Schrøder og tilføjer:

“Mængden af data og måden hvorpå, vi anvender den strategisk, er eksponentielt stigende. Derfor er det ikke tilstrækkeligt, at de studerende tilegner sig viden og kompetencer alene inden for dataanalyse i de regnskabsmæssige processer. For data er med til at forandre de forretningsmodeller eller -typer, som vi kender i dag. Fremover vil mange drive forretning på data og dataspor, og vil vi som branche vedblive med at være relevant, må vi kende de nye grundlæggende præmisser, der drives forretning på. Ellers kan vi som branche ikke længere stille kunderne de rigtige spørgsmål og dermed heller ikke skabe den nødvendige værdi for dem.” •

MED HJERTEBLOD OG EN KLAR VISION NÅR MAN LANGT

Talmennesker i Nørresundby/Aalborg har haft vokseværk og tæller i dag knap 20 medarbejdere. De to ejerpartnere Carsten Lie og Lars Danmark B. Bruun har valgt at kalde sig Talmennesker for at understrege vigtigheden af, at bag tal og Excel-ark gemmer sig det vigtigste i forhold til kunder, medarbejdere og samarbejdspartnere: En relation og et ansigt. Det seneste år har været travlt og hektisk, men med hjerteblod og en klar vision som brændstof når man langt.

Ejerpartner i Talmennesker,
Lars Danmark B. Bruun

Tekst/ **Jan Wie,**
kommunikationschef, FSR – danske revisorer
Foto/ **Nils Krogh,** fotograf hos Clienti A/S

For et års tid siden traf Carsten Lie og Lars Danmark B. Bruun en vigtig beslutning. På dette tidspunkt var de begge partnere i Revision Limfjords afdeling beliggende i Nørresundby/Aalborg, og i sommeren 2018 mente de, at tiden var moden til at gå nye veje. I løbet af årene op til 2018 havde afdelingen i Nørresundby/Aalborg haft vækst i både omsætning og antal af medarbejdere, og af forskellige årsager havde Carsten og Lars et brændende ønske om at få foden 100 procent under eget bord.

Den sommer blev kendt for at slå adskillige varmerekorder i Danmark, men for de to nordjyder blev den desuden hektisk. Da de to herrer kom tilbage fra sommerferie, blev tankerne om at gå selvstændigt mere konkrete. Den 7. september blev beslutningen om en overtagelse af revisionsforretningen meddelt officielt, og den 18. september var aftalen om Talmennesker en realitet. Som om dette ikke var nok: Carsten blev i løbet af den samme uge far.

Historien om Talmennesker starter 1. oktober 2018. Årene i Revision Limfjord ser Carsten og Lars tilbage på med et smil og som et skridt på vejen til det, der måske altid har ligget i kortene for de to ejerpartnere. Carsten er næsten født ind i branchen og startede sin karriere i sin fars revisionsvirk-

somhed Andersen & Lie. Lars startede sin karriere hos TS Revision for derefter at fortsætte sin karriere i KPMG i næsten 20 år.

I 2014 fusionerede Andersen & Lie med Revision Limfjord, og Carsten trådte ind i direktionen. Et års tid efter krydsedes Carstens og Lars' veje. De havde kendt hinanden i mange år, men først her blev de kollegaer. Lars indtrådte som partner med sin daglige gang på kontoret i Nørresundby/Aalborg og indgik også i Revision Limfjords bestyrelse. De to var et stærkt team, *"and the rest is history"*, som man siger.

Talmennesker ser dagens lys

Det var nok ikke tilfældigt, at Carsten og Lars fandt sammen og tog det store spring. Begge kommer de af familier, hvor fæderne var selvstændige erhvervsdrivende, og selv om de kommer fra forskellig baggrund, har de det til fælles, at forandring og nytænkning ikke må stå i vejen for de drømme, man nu engang har.

"Jeg stod i 2011 med på sidelinjen, da min hustru og hendes kompagnon etablerede et reklamebureau, og jeg har nok altid haft entreprenant blod i årerne. Selv om jeg har været i KPMG i mange år, har jeg altid haft en stor forkærlighed for små og mellemstore familie- og ejerledede virksomheder og den entreprenørånd, som man finder der", forklarer Lars og fortsætter:

"Jeg kunne se, at Carsten også havde det DNA. Det sagde jeg faktisk også til ham på hans 40 års fødselsdag, hvor både Carstens

far og mor var til stede: Du er et klon af dine forældre. Hvor har du dog fået meget godt med fra din fars side i forhold til at drive forretning, men hvor er det dog også en gave fra din mor, at du tænker i udvikling, forandring og er parat til nye eventyr."

De to ejerpartnere har samtidigt lært at dyrke de forskelligheder, som de hver især repræsenterer. Lars tænker langsigtet og strategisk, mens Carsten i højere grad indtager positionen som daglig leder af organisationen. De er ikke nødvendigvis enige om alt, men de finder altid fælles fodfæste og respekterer hinandens synspunkter. Mest af alt har forandring og udvikling dog været nøgleordene, samt modet og ønsket om at gøre tingene anderledes:

"Det er den dimension, vi har fået lagt ned over den virksomhed, som vi har i dag, og det er den dimension, som vi ønsker skal være en del af organisationens kultur. Vi skal udvikle vores kunder, vi skal udvikle vores virksomhed, og vi skal udvikle os som mennesker," påpeger Carsten.

Den menneskelige dimension

Det er ingen tilfældighed, at Talmennesker – Lie & Bruun Revisorer har valgt at kalde sig Talmennesker. Ejerpartnerne ønsker at signalere til både omverden og internt i virksomheden, at den menneskelige dimension spiller en afgørende rolle i jagten på succes og arbejdsglæde. Denne tilgang finder man ikke alle steder i branchen, påpeger de to nordjyder.

Ejerpartner i Talmennesker,
Carsten Lie

Jeg har nok altid haft entreprenant blod i årerne. Selv om jeg har været i KPMG i mange år, har jeg altid haft en stor forkærlighed for små og mellemstore familie- og ejerledede virksomheder og den entreprenørånd, som man finder der.

Lars Danmark B. Bruun
Ejerpartner i Talmennesker

Det er jo ikke bare en floskel, når vi siger, at tal er mennesker. For de kunder, som vi arbejder med hver dag – der er de tal, som vi hjælper dem med, jo afgørende for deres liv, familier og fremtid. Så hvis man ikke forstår mennesker, forstår man jo heller ikke sådan helt ned i materien, hvad tallene betyder for dem. Især for ejerlederne. Du skal turde tale til dem som menneske – som ægtemand, hustru, søn, svigerdatter, eller hvordan konstellationen nu er.

Carsten Lie
Ejerpartner i Talmennesker

“Det er jo ikke bare en floskel, når vi siger, at tal er mennesker. For de kunder, som vi arbejder med hver dag – der er de tal, som vi hjælper dem med, jo afgørende for deres liv, familier og fremtid. Så hvis man ikke forstår mennesker, forstår man jo heller ikke sådan helt ned i materien, hvad tallene betyder for dem. Især for ejerlederne. Du skal turde tale til dem som menneske – som ægtemand, hustru, søn, svigerdatter, eller hvordan konstellationen nu er. Og det er jo efterhånden bevist, at beslutninger tages emotionelt og argumenteres rationelt, så hvad hjælper det, hvis vi ikke forstår rigtige mennesker.”

Til dette uddyber Lars:

“Det er den ene dimension af Talmennesker. Derudover mener vi, at vi mangler den menneskelige dimension i hele branchen i forhold til den struktur, vi bygger revisionsvirksomheder på. Jeg tror, at problemet gennem tiden har været det ekstreme fokus på egen person, egen vinding, egen status og egen kundeportefølje. Gennem alle årene har branchen haft en tendens til at sige, at personen med den største portefølje havde mest at skulle have sagt. Med det siger vi jo, at der kun er én type, der kan blive en succes. Så får vi en masse kloner – i stedet for forskellige mennesker, som alle bidrager med noget forskelligt. Så omfavner man kun den styrke, der ligner ens egen. Og den er jo svær – i alle typer af partnerdrevne virksomheder. At man anerkender, at den der sørger for, at kontoret faktisk kører effektivt og produktivt med glade medarbejdere hver dag, bidrager lige så meget som den, der henter opgaverne ind,” og Carsten supplerer: “Der er ikke noget, der hedder dine og mine kunder. Det er Talmenneskers kunder.”

Generationsskifte – mennesket i centrum

Den menneskelige dimension spiller også en central rolle i relationen til kunderne. Her opfordrer Talmennesker sine kunder til at gøre det, som de selv lige har gjort. Det kan være en anbefaling af, at en SMV-kunde skal tænke i et generationsskifte i tide eller frikøb.

“Jeg tror, at det er vigtigt, at man kan hvile i sig selv og i sin virksomhed de sidste år på arbejdsmarkedet. Når man er 55, 56 eller 57 år, skal man have et klart billede af, hvem der skal overtage den ejerledede virksomhed. Man kan ikke tale med kunder om generationsskifte i syv år – det gider de heller ikke. Men man kan godt gøre sig klar i organisationen og sige, at nu har vi en plan for fremtiden og være stolt over at aflevere nøglen til en person, som ejerlederen har hjulpet. Så kan ejerlederen gå ud ad døren på en god måde, når han eller hun så fylder 65'ish år i stedet for at få lange negle og hænge fast i bordkanten,” forklarer Carsten,

og Lars understreger, at det også gælder revisionsbranchen:

“Der er nogle revisionsvirksomheder, som får kæmpe generationsskifteudfordringer, hvis de ikke begynder at rette op på den der holdning til, hvad det vil sige at gøre sig klar. Man skal have det i sit mindset.”

Fremtiden

Talmenneskers forretningsmodel hviler på tre ligeværdige ben. Erhvervsservice, revision/regnskab/skat og rådgivning, og de bliver behandlet og betragtet på samme måde, hvor intet er finere end noget andet. De to ejerpartnere fokuserer også i fremtiden på alle tre områder og ønsker at fortsætte udviklingen af de tre ben.

“Nu er det tid at stoppe op og glæde sig over alt det, vi har nået på et år. Vi har fastholdt vores omsætning og lidt til, og medarbejderne har været med på rejsen hele vejen,” fortæller Carsten, og Lars supplerer:

“Nu har alt det her været nyt, og begejstringen har været stor. Vi lykkedes med at komme på egen platform og var igennem kvalitetskontrollen med et fint resultat. Nu skal vi faktisk til at motiveres af en hverdag. Sammen med kunderne. Altså det vi egentlig er sat i verdenen for. Det er også det, vi kan mærke på medarbejderne og os selv. Det har været meget intenst, men heldigvis på den fede måde. Og det har det været, fordi vi har kørt på det brændstof, som hedder hjerteblod og troen på, at vi kan noget andet. Men på et tidspunkt må man lade lidt på speederen – ellers brænder man ud – og det er der ikke meget menneskelig hverdag eller fremtid i.”

Tal er mennesker. •

Gennem alle årene har branchen haft en tendens til at sige, at personen med den største portefølje havde mest at skulle have sagt. Med det siger vi jo, at der kun er én type, der kan blive en succes. Så får vi en masse kloner – i stedet for forskellige mennesker, som alle bidrager med noget forskelligt. Så omfavner man kun den styrke, der ligner ens egen. Og den er jo svær – i alle typer af partnerdrevne virksomheder.

Lars Danmark B. Bruun
Ejerpartner i Talmennesker

Skab professionelle relationer og styrk din forretning på LinkedIn

LinkedIn kan være en brugbar platform til at udvide dit netværk og styrke din forretning, uanset om du arbejder i et af de store revisionshuse eller sidder på et mellemstort eller lille revisionskontor. Men det er ikke alt indhold, som fungerer lige godt på LinkedIn, hvorfor det kan være klogt at sætte sig ind i, hvordan man får mest muligt ud af det sociale medie, som i dag huser 610 millioner brugere på verdensplan.

Tekst/ **Jonathan Løw,**
Jumpstory

LinkedIn er kendt som det professionelle sociale netværk. Mere professionelt end socialt, fordi brugerne af netværket primært deler faglige nyheder, erhvervs erfaringer, branche- og samfundstendenser samt oplevelser med og viden om virksomheder og

produkter. Men LinkedIn rummer naturligvis også et socialt aspekt, når brugerne netværker med hinanden, efterlyser ansøgere til et ledigt job eller søger nye udfordringer i et nyt job. I denne artikel kan du finde et par eksempler på, hvordan du bliver relevant på LinkedIn og skaber værdi for andre med dine opslag og delinger.

På LinkedIn har du tre muligheder for at dele nyt indhold. Det kan ske ved at oprette et al-

mindeligt opslag, billedopslag eller blogindlæg. Når du skal formulere og dele indhold på LinkedIn, er det vigtigt, at du er bevidst om mediet og målgruppen. Vi har allerede nævnt, at LinkedIn er et professionelt og fagligt medie, hvorfor det ikke er den rette platform til at dele billeder fra eksempelvis dit privat- og familieliv eller videoer af sjove katte, medmindre det er relevant for din målgruppe selvfølgelig.

“ Du kan med fordel sætte ord på dine kunders udfordringer og behov ved at fortælle, hvorfor din virksomheds nye produkt er den bedste løsning på det, dine kunder efterspørger.

Jonathan Løw, Jumpstory

Din målgruppe er eksempelvis nuværende og potentielle kunder, interessenter, kolleger, folk i branchen og ledere. Du har muligvis også venner og familiemedlemmer i dit netværk, men det vil formentlig ikke være kommunikation målrettet mod dem, der styrker din forretning.

På LinkedIn er professionelt ikke det samme som upersonligt

Det er afgørende, at dit netværk kan mærke mennesket bag dine opslag og aktiviteter på LinkedIn. Du skal derfor ikke skrive som en neutral repræsentant for den virksomhed, du er ansat i. Skriv, som den du er, for den meget formelle og professionelle tilgang til at kommunikere skaber en distance mellem dig og dine modtagere.

Du må derfor gerne – ja, du skal faktisk – bruge en personlig, uformel tone, til trods for præsentationen af LinkedIn som en professionel platform. Det kan eksempelvis virke at inddrage humor, personlige historier, anekdoter, oplevelser og erfaringer. Emojis, der understøtter dit budskab, kan også være med til at nedtone det formelle og skabe opmærksomhed om dit opslag. Husk

bare, at det, du deler, skal være relevant og værdiskabende for din målgruppe. Og hvornår har noget så relevans?

Del viden og værdi

Brugerne på LinkedIn er kendetegnet ved at være meget nysgerrige. De søger viden, der skaber værdi for dem selv og måske andre i deres netværk.

Det kan eksempelvis være faglig viden eller viden om menneskelige ressourcer, nye ledelses- eller arbejdstilgange, produkter, ydelser eller teknologiens mange muligheder for at udvikle brancher. Denne viden behøver ikke nødvendigvis at være din egen. Du kan

'snuppe' den fra andre i dit netværk ved at dele deres artikler, blogindlæg eller resultater fra en ny spændende undersøgelse. Du skylder dog altid dit netværk at fortælle, hvorfor du deler linket, og hvordan det indhold, du linker, skaber værdi for dit eget netværk.

Om indhold skaber værdi er en afgørende faktor for, om du skal dele det med dit netværk. Kan en bruger af LinkedIn se værdien i dit opslag, er sandsynligheden for, at vedkommende læser, interagerer og deler, størst. Husk derfor værdien. Spørg dig selv, inden du skriver – skaber det her værdi for mit netværk og hvordan?

Salg sælger ikke

Der findes nok ikke mange virksomheder, som vil påstå, at deres produkter ikke skaber masser af værdi for deres kunder. Hvis den virksomhed, du er ansat i, lancerer et nyt produkt eller en ny ydelse, vil du sikkert gerne flage det for dit netværk på LinkedIn. Det er der i udgangspunktet ikke noget galt i; du skal bare sørge for at gøre det på den rigtige måde. Show it, don't tell it!

Du kan med fordel sætte ord på dine kunders udfordringer og behov ved at fortælle, hvorfor din virksomheds nye produkt er den bedste løsning på det, dine kunder efterspørger. Med andre ord giver det ikke meget alene at konstatere, at et produkt skaber værdi for en bestemt kundegruppe. Og at de i øvrigt er så heldige, at de kan købe 3 for 2's pris netop nu.

Gå efter kommentarerne på LinkedIn

Ligesom på andre sociale netværk kan dine læsere efterlade en tommel op på dine opslag, skrive en kommentar eller dele det med deres eget netværk. Ønsker du at skabe mest mulig opmærksomhed om dit opslag, er det

relevant at vide, at kommentarer spreder dit opslag mere end en tommel op – også uden for dit netværk. Overvej derfor, hvordan du kan få folk til at kommentere på dit opslag. Helt basalt kan være at afslutte dit opslag med et spørgsmål, som din målgruppe har lyst til at svare på. Og når dine læsere kommenterer, har du mulighed for at interagere med dem ved at svare på deres kommentarer. Det holder dialogen gående og genererer flere kommentarer og endnu mere opmærksomhed.

Indhold over form

Du skal ikke have været aktiv på LinkedIn i særlig lang tid eller lavet særligt mange opslag for at vide, at der er rigtig mange faktorer, som afgør, om dit opslag bliver en succes eller ej. Det positive er dog, at du selv er med til at påvirke, om et opslag skal have succes. Man kan ikke sige, at der er en bestemt type opslag med et bestemt antal tegn, som entydigt klarer sig bedre end andre. Indhold vil altid veje tungere end form og længde, og er dit indhold relevant og værdiskabende i læsernes øjne, vil de med glæde scrolle sig hele vejen ned gennem et langt opslag.

Det er også værd at bruge tid på at finde ud af, hvornår din målgruppe og andre vigtige grupper i dit netværk er mest aktive på LinkedIn. Timing spiller med andre ord en vigtig rolle i at udkomme med et succesfuldt opslag, og selvom du er på LinkedIn i professionelt sammenhæng, kan det sagtens betyde, at du kommer til at tage døgnets ydertimer eller weekender i brug. Men du er endnu ikke helt klædt på til at gebærde dig rigtigt på LinkedIn. Se bare det succesfulde udklip 1 på næste side, som rummer en liste over 23 fejl, som du måske begår på LinkedIn. Her ramte skribenten bag opslaget, Morten Vium, hovedet på sømmet. På billedet kan det ses, hvordan det

in

in

“ Indhold vil altid veje tungere end form og længde, og er dit indhold relevant og værdiskabende i læsernes øjne, vil de med glæde scrolle sig hele vejen ned gennem et langt opslag.

Jonathan Løw, Jumpstory

Udklip nummer 1

Udklip nummer 2

væltede ind med kommentarer, og mange brugere blev på meget kort tid klogere på at bruge det professionelle sociale netværk mere succesfuldt. Desuden slutter opslaget med et spørgsmål, som har fået flere til at kommentere med deres bud på fejlslagen kommunikation på LinkedIn, som vi ved fra tidligere, genererer mere opmærksomhed om et opslag.

Brug billeder som virkemiddel

Opslaget af Morten Vium fraråder, at du deler billeder af din tomme messestand, men generelt kan fotos på sociale medier være en rigtig god idé, fordi fotos kan – hvis de er brugt rigtigt og har indhold – være med til at skille dig og dine opslag ud fra de øvrige

opslag i brugernes nyhedsfeed. Sådan er det selvfølgelig også på LinkedIn. Du kan eksempelvis dele hverdagsglimt, fotos fra spændende konferencer, møder og interviews eller sjove firmaarrangementer. Men indimellem kan det være svært eller krævende at få taget nok relevante fotos til de opslag, man gerne vil udgive.

Et tip kan være at købe sig adgang til en database med et udvalg af stock photos. Brugen af stock photos er ofte uberettiget udsældt. Men der er en pointe i, at stock photos kan bruges forkert eller uden at give nogen særlig værdi. Men det skyldes ikke, at der er tale om stock photos, men i højere grad at de forkerte motiver vælges, så opslaget får et

klicheagtigt udtryk. Bruger du i stedet lidt mere energi på at finde det helt rigtige stock photo med kant, som giver mening i forhold til det budskab, du gerne vil dele, kan det på samme måde som et foto, du selv har taget, skille sig ud i et ellers proppet newsfeed. Se eksempelvis i udklip 2 ovenfor, hvordan konsulentvirksomheden Valcon bruger et foto af et barn, der måler sin egen højde, til at skabe opmærksomhed om et opslag, der handler om, at virksomheden vækster.

Til sidst skal du minde dig selv om, at holdninger er subjektive, også når det handler om, hvorvidt man kan lide et foto. Når du vælger et foto, kan det nærmest ikke undgå at ramme forbi af og til. •

MÆRKEDAGE

Runde fødselsdage og jubilæer

November 2019

Statsautoriseret revisor og partner **Per Kristensen**, 2+ Revision i Haderslev, fyldte 50 år den 3. november 2019.

Registreret revisor og indehaver **Mette Quotttrup**, MQ Revision i Gentofte, fylder 60 år den 26. november 2019.

Statsautoriseret revisor og partner **Hans Christian Krogh**, PwC i Holstebro, fylder 60 år den 30. november 2019.

December 2019

Statsautoriseret revisor og partner **Jesper Lysdahl Christensen**, BDO i Aarhus, fylder 50 år den 3. december 2019.

Registreret revisor **Jørgen Fischer**, VAC Revision A/S i Ballerup, fylder 60 år den 3. december 2019.

Statsautoriseret revisor **Michael E. Jacobsen**, PwC i København, fylder 60 år den 5. december 2019.

Registreret revisor **Britta Frieboe Olsen**, Dansk Revision i Odense, fylder 50 år den 7. december 2019.

Statsautoriseret revisor og økonomi-direktør **Ole Hermann**, Momentum Gruppen A/S i Roskilde, fylder 50 år den 15. december 2019.

Registreret revisor og indehaver **Jan Richard**, Nordisk Revision i Korsør, fylder 50 år den 18. december 2019.

Registreret revisor **Henning Lind**, Christensen Kjærulff i København, fylder 70 år den 28. december 2019.

Januar 2020

Registreret revisor **Susanne Nielsen**, VH Revision i Odense, fylder 50 år den 2. januar 2020.

Registreret revisor og indehaver **Iben Green Madsen**, IGM Revision i Roskilde, fylder 60 år den 6. januar 2020.

Registreret revisor og indehaver **Frank Jakobsen**, F.J. Revision i Næstved, fylder 70 år den 6. januar 2020.

Statsautoriseret revisor og partner **Kai Møller**, AROS statsautoriserede revisorer i Århus, fylder 70 år den 12. januar 2020.

Statsautoriseret revisor og indehaver **Henrik Braderup Olsen**, Kildebjerg Revision i Ry, fylder 60 år den 15. januar 2020.

Registreret revisor og indehaver **Benny Lund Jensen**, Revisionsfirmaet Benny Lund Jensen i Odense, fylder 70 år den 22. januar 2020.

Statsautoriseret revisor og indehaver **John Petterson**, JP Management Holding ApS i Jyllinge, fylder 50 år den 22. januar 2020.

Statsautoriseret revisor og administrerende direktør **Uffe Bertelsen**, Landbo Nord i Brønderslev, fylder 50 år den 23. januar 2020.

Statsautoriseret revisor **Kurt Gimsing**, Kokkedal, fylder 70 år den 26. januar 2020.

Registreret revisor og indehaver **Børge Højmosen Christiansen**, Revisionsfirmaet Højmosen i Hvidovre, fylder 60 år den 27. januar 2020. Børge Højmosen Christiansen startede som registreret revisor på Færøerne i februar 1998, hvorefter han tog kvalifikationseksamen i Danmark i 1999. I 2005 og blev statsautoriseret revisor i Norge.

MÆRKEDAGE

Statsautoriseret revisor **Aksel Runge Johansen** fylder 80 år den 30. januar 2020. Aksel Runge Johansen er bankuddannet, men skiftede til revisorfaget. Efter bestået revisoreksamen i 1969 fik han ansættelse i revisionsfirmaet C. Jespersen, der senere skiftede navn til KPMG C. Jespersen. I firmaet indtrådte han i den øverste ledelse. Han varetog revisionen for mange af firmaets meget store kunder over hele landet. Aksel Runge Johansen bistod Industriministeriet i forhandlinger i Bruxelles om selskabsretlige lovændringer, hvilket førte til forfatterskab af flere bøger om regnskabs- og revisionsforhold. Desuden var han eksaminator ved revisoreksamen, ligesom han var medlem af Foreningen af Statsautoriserede Revisorers revisionstekniske udvalg samt medlem af Revisornævnet. Efter sin pensionering fra firmaet i 2000 bosatte han sig sammen med ægtefællen i Sydfrankrig, hvor de sejlede rundt i Middelhavet og besøgte nabolande som turister. Efter 12 år vendte de tilbage til Danmark, hvor han ramtes af en hjerneblødning, der medførte alvorlige hindringer i det daglige liv.

Februar 2020

Statsautoriseret revisor og partner **Jan Carøe Sørensen**, Beierholm i Hobro, fylder 50 år den 1. februar 2020.

Registreret revisor **Richardt Biger Andersen**, Randers, fylder 70 år den 5. februar 2020.

Statsautoriseret revisor og partner **Michael F. Petersen**, Martinsen i København, fylder 60 år den 7. februar 2020.

Registreret revisor og indehaver **Per F. Petersen**, Plan Revision i Næstved, fylder 60 år den 8. februar 2020.

Statsautoriseret revisor og indehaver **Mogens Petersen**, MP Revision i Fredericia, fylder 70 år den 12. februar 2020.

Registreret revisor **Susanne Møllegaard Frederiksen**, BDO i Svendborg, fylder 60 år den 15. februar 2020.

Statsautoriseret revisor og partner **Claus Bredvig**, Beierholm i Holstebro, fylder 50 år den 21. februar 2020.

Statsautoriseret revisor og partner **Dorte Grøndal Hansen**, Beierholm i Ringsted, fylder 50 år den 27. februar 2020.

Registreret revisor **Leif A.P. Rasmussen**, Nykøbing F., fylder 80 år den 28. februar 2020.

Virksomhedsjubilæer

Januar 2020

Revision Varde Registreret Revisionsanpartsselskab v/registreret revisor Niels Jørn Hansen har 25 års virksomhedsjubilæum den 1. januar 2020.

Kjeld Linnebjerg Registreret Revisionsanpartsselskab v/Kjeld Linnebjerg i Silkeborg har 30 års virksomhedsjubilæum den 1. januar 2020.

REALVISION, Registreret Revisionsaktieselskab, Århus C, har 25-års virksomhedsjubilæum den 1. januar 2020.

Egtved Revisionskontor A/S har 25-års virksomhedsjubilæum den 1. januar 2020.

DET RUNDE PORTRÆT

Syede rød bomuldstråd i grønne bogføringsark

Det var aldrig tallene, der trak i Richardt Biger Andersen, da han arbejdede som revisor. Det var menneskene bag tallene, og han var meget glad for foreningsarbejdet som medlem af udvalg og bestyrelser i revisorforeningerne. FSR – danske revisorer tog til Randers for at høre, hvad han får tiden til at gå med som pensioneret revisor, nu hvor han snart runder de 70 år.

Tekst og foto/ **Christina Yoon Pedersen,**
kommunikationsmedarbejder, FSR – danske revisorer

“Det med frivilligt foreningsarbejde er bare noget, der kom. Når du først er oppe på den karrusel, og den ikke stopper, så er det svært at springe af,” griner Richardt Biger Andersen, da han fortæller om tiden i Foreningen Registrerede Revisorer FRR og FSR – danske revisorer.

Richardt Biger Andersen er registreret revisor og gik på pension i september 2018. Han har været en aktiv del af bestyrelsen i FRR og i de senere år også i FSR – danske revisorer. Han kan i dag kalde sig æresmedlem af sidstnævnte forening og fylder 70 år den 5. februar 2020.

Da Richardt Biger Andersen var aktiv i FRR, lå fokus især på uddannelse, kvalitetssikring og it. Han var i årene fra 1996 til 2008 medlem af bestyrelsen som både kasserer og viceformand og var involveret i opstarten af Revimmentor og senere CaseWare. Efter fusionen med Foreningen af Statsautoriserede Revisorer FSR blev Richardt Biger Andersen medlem af responsumudvalget i fire år.

I dag finder man Richardt Biger Andersen i et nyere rødstensrækkehus i Kronjylland. Det var et, som han og hans kone købte, og som

gav færre kvadratmeter at passe for i stedet at bruge tiden på at rejse frem for at ordne have.

“Det har jeg ikke fortrudt,” fortæller Richardt, da vi står i gårdhaven, og han spejder ud over det grønne areal bag hækken.

“Det er heldigvis ikke mig, der skal ordne det område,” understreger han og peger ud bag hækken, hvor græsset ser nyslået og velholdt ud.

Richardt Biger Andersen prioriterer at have tid til at se børn og børnebørn og samtidig udnytte friheden til at rejse rundt i verdenen, når han og hans kone har lyst. Da Richardt Biger Andersen åbner døren, går han straks i gang med at lave kaffe. Det er helt tydeligt, at han nyder tilværelsen som pensionist på en afslappet måde. Nok har han pensioneret revisorlivet, men det frivillige arbejde kan han ikke slippe.

“Jeg har brugt rigtig mange timer af mit liv på foreningsarbejde. Det gør jeg sådan set stadigvæk. Jeg kan ikke undvære det der frivillige arbejde,” siger han, og husker tilbage på sin tid i FRR. *“Så da jeg i sin tid blev spurgt, om jeg ville være aktiv i FRR, kunne jeg ikke tage mig sammen til at sige nej,”* siger Richardt Biger Andersen og slår en høj varm latter op.

A portrait of Richardt Biger Andersen, a middle-aged man with grey hair, a beard, and glasses, wearing a blue and white checkered shirt. He is standing outdoors in front of a green hedge and trees. In the top right corner, there is a yellow circular graphic containing text.

**RICHARDT
BIGER ANDERSEN**

Fylder 70 år den 5. februar 2020

Aktiv del af bestyrelsen i FRR
og i de senere år også
i FSR – danske revisorer

Æresmedlem af
FSR – danske revisorer

Tal og skat har aldrig rigtigt interesseret mig. Det er rådgivningen og menneskene bag tallene, som interesserer mig.

Richardt Biger Andersen, registreret revisor og æresmedlem af FSR - danske revisorer.

Savner ikke tallene

Selvom tallene fylder meget for en revisor, var det ikke dem, der fik Richardt Biger Andersen til at dedikere det meste af sit arbejdsliv til faget.

“Tal og skat har aldrig rigtigt interesseret mig. Det er rådgivningen og menneskene bag tallene, som interesserer mig,” forklarer han.

Men han slipper da ikke helt for tallene, for han er stadig engageret i en del foreninger og sidder blandt andet som kasserer i Rotary Distrikt.

“Sådan er det. Det er altid revisoren eller bankmanden, der ender med den opgave,” siger han og smiler, fordi han selvfølgelig har taget den tjans, han er blevet spurgt om.

Grønne ark og elektroniske lommeregner

Der er pænt og ordentligt hjemme hos Richardt Biger Andersen. Næsten som en afstemt balance, hvor der ikke er en finger at sætte på det nydeligt indrettede hjem. Richardt Biger Andersen kigger lidt op som for at huske, hvordan det hele startede.

“I 1975 kom jeg til Kirk Revision i Randers. I 1979 blev jeg registreret revisor og medlem af FRR. Ret hurtigt blev jeg fagpolitisk, det var super sjovt,” husker han.

Men det hele var startet et andet sted. Han havde arbejdet hos Toldvæsenet i et stykke tid, hvor han fulgte et bogføringskursus. Her havde bogholderi vakt hans interesse, og som 25-årig startede han derfor som revisor hos Kirk Revision i Randers. Fire år senere kunne han kalde sig registreret revisor, hvilket Richardt Biger Andersen aldrig har fortrudt. Men det var en anden verden dengang.

“Dengang vi fik elektroniske lommeregner, det var jo en revolution,” siger han og tilføjer: *“Vi havde også grønne ark, som vi bogførte på. Vi syede dem sammen med noget rød bomuldstråd, for at klippe dem sammen, det var ikke godt nok,”* forklarer han, mens hånden viser, hvordan de sad og syede de grønne ark sammen.

Mennesker, kunder og kollegaer

Meget er sket siden dengang, og Richardt Biger Andersen har aldrig ladet sig skræmme af udviklingen. Tværtimod tog han aktiv del i FRR og FSR – danske revisorerers udvikling.

Det har altid været mennesker, kunder og kollegaer, som var det vigtige for ham. Det gjaldt også medarbejdere, som han var fortalende for at investere i.

“Vi havde en tese i FRR, som var, at man bør udvikle sine medarbejdere og dermed risikere, at de rejste fra én, fordi de blev så attraktive. Omvendt kan man jo selvfølgelig også lade være med at investere i medarbejderen og risikere, at de forblev i organisationen,” forklarer han om vigtigheden af hele tiden at udvikle folk. Det gælder også kundernes ansatte.

I dag savner han alle dem, som han har arbejdet med. Hvad enten det er kunder, kollegaer eller foreningsfolk. Men han keder sig ikke. Han er blandt andet blevet meget aktiv i den lokale håndboldklub i Randers.

“Vi er en lille gruppe af ældre mænd, der går og hygger om sponsorerne. Og når jeg siger ældre mænd, så mener jeg det. Den yngste er næsten 66 år. Det er så hyggeligt,” fortæller Richardt Biger Andersen.

Til de større arrangementer har de ægtefællerne med, så det frivillige arbejde ligger i høj grad i det sociale og fællesskabet.

“Vores koner er dog ikke tvunget til at lave noget til arrangementerne, bare fordi vi mænd er sindssyge nok til at engagere os,” forklarer fødselaren og bryder ud i endnu én lun latter, inden han bliver mere alvorlig:

“Men det har været en virkelig spændende rejse, jeg har været på.” •

Vi havde en tese i FRR, som var, at man bør udvikle sine medarbejdere og dermed risikere, at de rejste fra én, fordi de blev så attraktive. Omvendt kan man jo selvfølgelig også lade være med at investere i medarbejderen og risikere, at de forblev i organisationen.

Richardt Biger Andersen

registreret revisor og æresmedlem af FSR - danske revisorer.

OM SIGNATUR

Udgiver

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK – 1306 København K
Tlf: 3393 9191

Inspirationsgruppe

Jonna Roth, registreret revisor, Kappelskov Revision
Jeanette Vetlov, registreret revisor, DØSSING & PARTNERE
Henrik Dich, statsautoriseret revisor, PwC
Brian Tolvstein, cand.merc.aud., Rigsrevisionen
Henrik Kyhnauv, statsautoriseret revisor, KPMG
Louis Strøm, registreret revisor, Baagøe Schou

Redaktion

Charlotte Jepsen, adm. dir. (ansv. red.)
Jan Wie, kommunikationschef (redaktør)
Julie Gjøtterup Andersen, redaktionsassistent
Jan Brødsgaard, fagkonsulent

Redaktionen er afsluttet den 24. oktober 2019.

Synspunkter, der kommer til udtryk i SIGNATUR, behøver ikke nødvendigvis at svare til eller være udtryk for FSR – danske revisorer's officielle holdninger.

Design og layout

e-Types Daily

Forsidefoto

Keld Navntoft

Tryk

Specialtrykkeriet Arco

Oplag

6.500 eksemplarer

Annoncesalg

Vendemus
Frederiksgade 45, Baghuset, 1. sal
DK – 8000 Aarhus
Tlf: 7222 7080
Kontaktperson Mads Tjærby,
mads@vendemus.dk

Udgivelsesplan for 2020

Nummer 1: 11. marts
Nummer 2: 15. maj
Nummer 3: 10. september
Nummer 4: 27. november

Abonnement

Pris for årsabonnement:
480 kroner ex moms.
Henvendelse til fagkoordinator
Gitte Jensen på mailadresse gje@fsr.dk

ISSN 2245-2117.

SIGNATUR er tilmeldt Danske Specialmedier og oplagskontrolleret af FMK

DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

DANSKE
REVISORER
FSR*

50.000 IVS'ER SKAL OMREGISTRERES - ER DU KLAR?

Ageras leverer kundeemner til dig, inden for bl.a. omregistreringer, men også inden for andre områder som revisorerklæringer, bogføring og økonomistyring.

DET NYE AGERAS

Ageras har været gennem en større transformation. Vi har på baggrund af feedback foretaget strategiske forandringer, som byder på nye forretningsmodeller, kerneværdier om kvalitet og ordentlighed - og nye medarbejderkompetencer.

SOM PARTNER FÅR DU:

- Kundeemner, der alle er validerede af os.
- Du får din egen personlige Account Manager.
- Vores hjælp er målbar og skalerbar.
- Du får mere tid til rådgivning af dine kunder.

Kontakt os på
[Ageras.dk/partner](https://ageras.dk/partner)

Taxo

/ SKATTEMAGASINET FOR EKSPERTER OG PRAKTIKERE /

Karnov Group og FSR – danske revisorer har i fællesskab skabt et helt nyt skattemagasin til alle skatterådgivere i Danmark.

Magasinet indeholder bl.a.:

- › SR-Skat
- › Temasider, der tager fat i relevante dilemmaer
- › Perspektivering af nye regler og konsekvenser af dem
- › Diskussioner af udvalgte afgørelser og domme
- › Faste internationale elementer, der har betydning for dansk skatterådgivning
- › Portrætter og interviews
- › Konstruktive diskussioner mellem skatterådgivere og Skattestyrelsen om afgrænsede sager

Køb abonnement på Taxo på
karnovgroup.dk/taxo

DANSKE
REVISORER
FSR*

||||| KARNOV
GROUP